

bb. 79. / külföldi tudósvendégek... folyt./ gy

baráti látogatásra érkezett budapestre - a kki elnökének meghívására - dr. paul wandel professzor, az ndk népek barátságaligájának elnöke és ernst räder, a külföldi kulturális kapcsolatok társaságának helyettes titkára. egy hónapot tölt hazánkban k.m. khanna indiai fizikus, a díbrugarhi egyetem tanszékvezetője, aki a magyar elméleti fizikai kutatók eredményeivel kíván megismerkedni. egy másik indiai vendég, dr. p.k. ghosh, a bombay-i egyetem pszichológiai tanszékének docense a magyar tudományos akadémia pszichológiai intézetében tanulmányozza az igazgatáspszichológia magyarországi helyzetét./mti/

..

bb. 24. megkezdődött.... 11. folyt./ gy

a szünet után nemeslaki tivadarának, a vasas szakszervezet főtitkárának elnökletével folytatódott az ülés.

a pénteki tanácskozási nap utolsó felszólalójaként kádár jános, az mszp központi bizottságának első titkára mondott beszédet.

kádár jános nagy tapssal fogadott beszéde után az elnök bejelentette, hogy a szocialista brigádvezetők országos tanácskozása szombaton reggel 9 órakor folytatja munkáját.

x x x

a magyar rádió és a televízió péntek este hangversenyt adott a szocialista brigádvezetők országos tanácskozása résztvevőinek tiszteletére./mti/

..

19.55/gy

- 76 -

2002

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-430, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. április 12.

bb. 1. magyar ötvöstárgyak a collegium hungaricumban

1 tf/hné/11 la

1969. április 12.

a magyar kultúra bécsifórumán, a collegium hungaricumban április 16-án ötvös- és textilművészetünket bemutató kiállítás nyílik, 30 alkotó anyagából. 17-én tudományos előadást rendeznek a magyar mezőgazdálkodás és a vele kapcsolatos műszeres analitika témájáról. meghívott vendégek: dr. pungor ernő, a veszprémi vegyipari egyetem professzora, dr. hargittai lászló, a budapesti kertészeti főiskola tanára és dr. györgy károlyné, a kertészeti kutató intézet munkatársa. a rendezvényhez kapcsolódóan a radelkisz műszerkiállításban mutat be több magyar szabadalmat. 24-én „a budapesti rádió, mint a collegium hungaricum vendége”, címmel lesz műsoros est a magyar rádió osztrák szekciójának rendezésében. a műsorban közreműködnek - a szekció munkatársain kívül - ráda: imre kiváló művész, lászló margit operaénekesnő, valamint szepei györgy, fábián imre és paulínyi zoltán. a hónap utolsó napján juhász ferenc, az ötvös loránd tudományegyetem pedagógiai tanszékének docense tart előadást a collegium hungaricumban a magyarországi felnőtt-oktatás helyzetéről./mti/

..

bb. 2. mohácson járt az utolsó török városparancsnok kései utóda

vid ké/11 la

1969. április 12.

különös vendég járt mohácson: egy szarajevói építész-mérnök, akinek egyik őse a mohácsi török városparancsnok volt.
/folyt.köv./

2002

- 1 -

bb. 2./ mohácson ... folyt./ 11

kiss béla tanár, mohács történetének kitűnő ismerője fogadta a jugoszláv vendéget és beszélgetésük során érdekes történet kerekedett ki. a szarajevói vendég, musztafa velagity elmondta, hogy a családi hagyomány szerint őse - veli aga - a törökkori mohács katonai parancsnoka volt. szép palotát és nagy szőlőt mondhatott a magáénak a duna-parti városban, ám mindezt itt kellett hagynia, amikor a keresztény seregek elűzték a törököket. veli aga és családja ezután bosznia fővárosában, szarajevóban telepedett le és leszármazottai ma is ott élnek. musztafa velagity, akinek nevében benne van a hajdani mohácsi parancsnok neve, fogadalmat tett hogy felkeresi őseinek lakóhelyét és összegyűjti a még fellelhető emlékeket. így jutott el mohácsra. kiss béla tanár alátámasztotta a szarajevói mérnök elbeszélését: dokumentumok bizonyítják, hogy mohács utolsó török parancsnokát valóban veli agának hívták és emberséges, bölcs mohamedán hírében állt. 1686-ban a török kiűzésekor távozott magyarországról. a mohácsi tanár megmutatta a vendégnek a hajdani várban - a mai kiscfaludy utcában - állt veli-házat, illetve annak helyét. ma szép, modern fürdő van itt./mti/

bb. 3. magyar hetek kuwaitban

1 jf/tr/11 la

1969. április 12.

a hungexpo április 15-28 között kuwaitban magyar heteket rendez. ebből az alkalomból a kuwaiti hilton hotelt némileg átalakítják, a szálloda halljában magyar kulturális kiállítás rendeznek be. itt az ötvös-, a nép- és az iparművészet remekait mutatják be az érdeklődőknek. a program érdekes színt foltja lesznek a szakmai napok, amelyeken a meghívott vendégek egy-egy magyar külkereskedelmi vállalat legsikeresebb árucikkével ismerkedhetnek meg. a magyar hetek programját divatbemutató teszi változatosabbá. a szálloda éttermében két héten át a hungar-hotels gondoskodik a magyaros ételek felszolgáltatásáról; szakácsok és pincérek utaztak kuwaitba. az étterem közönségét magyar népi zenekar szórakoztatja, műsoruk iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy a kuwaiti televízió helyszíni közvetítést ad majd a hilton étteremből. a rendezők még egy apró figyelemességgel kedveskednek a magyar hetek vendégeinek: a rendezvényről postára adott képeslapokat a magyar posta már jóelőre külön bélyegzővel látta el. a kuwaiti magyar heteken tíz külkereskedelmi és idegenforgalmi vállalat vesz részt./mti/

Lel

- 2 -

bb. 4. lantfantázia 14. századi dallamok - tavaszi hangversenyek a budai vár gótikus termében

1 ol/mm/zs/11 la

1969. április 12.

stilszerű környezetben, a budai vár gótikus termében két zenetörténeti érdekességű hangversenyt rendeznek májusban. musica hungarica címmel május 5-én a régi magyar zeneirodalom legszebb fennmaradt és feljegyzett dallamai csendülnek fel. eredeti formában szóval meg többek között bakfark bálint lantfantáziája és több 17. századi dallam. hasonlóképp táncdallamokat hallhat a közönség bengráf józsef gyűjteményéből is. a műveket kecskés andrás /lant/, czidra lászló, /blockflöte/, darvas jános /ütő/ korabeli hangszereken tolmácsolják. a budapesti fuvósötös farkas ferenc és weiner leó - feldolgozásokból játszik. farkas: régi magyar táncok című műve mellett ezen a koncerten hangzik fel első ízben a magyar fővárosban a lavotta jános dallamára készült szvit.

a május 26-1 műsortervben concert royal címmel híres rezidenciák muzsikája szerepel 14. évszázadból. a francia királyi udvar, a mantuai és firenzei hercegi házak muzsikája a cseh -bajor-angol királyi szerzők művei szólatnak meg, de a magyar zenebarátok számára mégis talán legérdekesebb az árpád-kori gregorián dallam és másik két, magyar vonatkozású mű. ezeket a sziléziai thomas stolzer, mátyás király udvari muzsikusa és jacob regnard, a cseh királyi udvarban élő muzsikuszerezte. couperin és rameau versailles két híres muzsikusanak hangszeres zenéjéből kovács lóránt, mező lászló és sebestyén jános ad elő ritkán hallott műveket./mti/

--

bb. 5. ellopták a szegedi kakaófa termését

vid ká/11 la

1969. április 12.

a szegedi egyetemi fűvészkertben hazánkban első ízben hozott termést a kakaófa, ami botanikai szenzációnak számít. a három legnagyobb termést dróthálóval vették körül, mégis kettőt ismeretlen tettesek elloptak.

/folyt.köv./

Lel

- 3 -

bb. 5./ ellopták ... folyt./ 11

a garázdálkodók hasonló kártételeinek megelőzésére most már csak meghatározott időpontokban, csoportosan és felügyelettel engedik be a látogatókat a trópusi levegőjű üvegházba. a ka-
kaofán jelenleg még egy óriási és sok apró termés érik./mti/

bb. 6. magyar könyvek kiállítása külföldön

1 tr/hné/zs/11 la

1969. április 12.

több nemzetközi fórumon szerepelnek az idén a magyar könyv-
kiadás legszebb produktumai. augusztusban caracasban rendez-
őknál könyvkiállítást a „kultura”, külkereskedelmi vállalat.
először jutnak el magyar könyvek és hanglemezek ausztráliai
kiállításra sydneybe. a hagyományos nemzetközi könyvszem-
lén a korábbi évekénél gazdagabb természettel vesz részt az id-
én a kultura - lipcsében, frankfurtban, belgrádban és ezut-
tal először szófiában is./mti/

bb. 7. gyarapodik a bükk vadállománya - megjelentek az első
muflonbáránnyok

vid ká/11 la

1969. április 12.

a keletbükk állami erdőgazdaság 70 ezer hektárnyi erdő-
ségekben tovább gyarapodott a vadállomány. a vaddisznók ellé-
se befejeződött: mintegy 120 vadmalacot figyeltek meg, a
szini, valamint a jósvafői részeken.

megjelentek az első idej muflonbáránnyok is. az 1930 -as é-
vekben a bükkben meghonosított korzikai vadjuh hamar elszapo-
rodott, ám az utóbbi években igen nagy számban vándorolt el
a vidékről. a kirándulók, valamint a gépesített erdőki-
termesítés miatt. jelenleg alig több mint félszáz muflon tanyázik ál-
landóan a kelet-bükk részeken, az idej szaporulatát mintegy
25-30 -ra becsülik. erőteljes szaporulatot várnak az őzeknél
és a szarvasoknál is./mti/

Lehel

- 4 -

bb. 8. tisztasági őrnjárato a ferencvárosban

1 gj/mmé/zs/11 la

1969. április 12.

tisztasági bizottságot alakítottak a 9. kerületben. tag-
jai között helyet kaptak az egészségügyi osztály, a kerületi
rendőrkapitányság, továbbá a tanács különböző szakigazga-
tási szerveinek képviselői. a bizottság sorra járja a fe-
rencváros legforgalmasabb utvonalaait, csomópontjait, s ellen-
őzi a járdák, uttestek takarítását, a közterületek tisztasá-
gát. figyelemmel kíséri a portálok rendezettségét, a kiraka-
tokat, a hirdető- és neonberendezéseket. megnézi ezenkívül,
hogy a közterületeken lévő árusító-helyek - virág, gyümölcs,
hírlap, stb. - megfelelnek-e a városképi követelményeknek.

a bizottság tagjai arra is vállalkoztak, hogy ellenőrzik
az utcai sorfákat, illetve, hogy a kiszáradt eltört fák pótlá-
sáról az illetékesek gondoskodtak-e. a testület hatáskörébe
tartozik egyébként az utca-névtáblák ellenőrzése, a nem meg-
felelő táblák kicseréltetése. az előírások ellen vétőket a
tisztasági bizottság pénzbírsággal büntetheti./mti/

Lehel

- 5 -

bb. 16. megkezdődött a bnv „divatrevüjének” tervezése - 100 ruhamodell készül a non stop bemutatóra

1 sz/tr/gy/la

1969. április 12.

a divattervező vállalat összeállításában készült kollekciók az elmúlt hetekben számos külföldi és hazai kiállításon szerepeltek, csupán a hazai üzemekben, intézményekben - köztük a csepel autógyárban és telefongyárban - 20 divatbemutatót tartott a vállalat. eleget tesz a szakszervezeti bizottságok, nőtanácsok egyre gyakrabban jelentkező meghívásainak is. legközelebb - még ebben a hónapban - a debreceni és a zalaegerszegi ruhagyárakkal együttműködve, debrecenben és zalaegerszegen lesz nagyszabású bemutató, amelyre 120 modellből álló kollekciót készítettek elő. a vállalat számára nagy erőpróbát jelentett a londoni, a kuwaiti, és a tokiói magyar hetek kollekciójának a bemutatója elmaradt, ehelyett a május 11-én tokióból hazatérő manekenek bevonásával május 12-én, még a budapesti nemzetközi vásár megnyitása előtt nagyszabású szakmai bemutatót tart a divattervező vállalat a margitszigeti nagyszállóban.

együttal megkezdte a felkészülést a vállalat a budapesti nemzetközi vásárra, ahol a konfekciógyárakkal együttműködve délután 10 órától este 7 óráig szinte egyfolytában tartó non stop bemutató lesz, s erre a „divatrevüre”, a gyárakkal együtt mintegy 100 új ruhamodellt terveznek. itymódon is szemléltetni akarják, hogy a textilipar legújabb alapanyagaiból milyen öltözékek készíthetnek a hazai és külföldi megrendelők számára és lényegében milyen új vonásokat hoz, milyen meglepetéseket tartogat a divat./mt1/

le

..

- 6 -

bb 9. milyen „ kondícióban,, vannak az őszi vetések?

1 jf/ tr bh la

1969. április 12.

április elején a mezőgazdasági nagyüzemekben felmérték, hogy milyen „ kondícióban,, vannak az őszi vetések. a becslésre idán különösen nagy szükség volt, hiszen a tavasz jó háromhetes késéssel köszöntött be és ez kétségkívül hatással volt a növényi kultúrákra. a vidékről érkező jelentések szerint a csapadékos időjárás kedvezett az őszi gabonáknak. a vetések állománya és színe országsszerte jónak mondható, bár a növények a fejlettség tekintetében az elmúlt évinél hátrább vannak. a becslés szerint a buza vetés több mint 50 százaléka „jó osztályzatot,, érdemel, csaknem 40 százalék találtatott „közepesnek,, és a területnek mindössze 10 százaléka látni csak gyengén fejlett vetést. a rozs és az ősziárpa fejlettsége az elmúlt évihez hasonlítható. a gabonák közül a tél a jelek szerint a korai vetésű buján zöldellő ősziárpa vetést viselte meg a legjobban, ebből országosan mintegy hatezer hold ki is pusztult. ez a szám azonban nem jelent különösebb bajt, mert megfelel a sokévi átlagnak. többfelé az országban a gazdaságok nem tudták időben levezetni a kisebb belvízfoltokat. ezeken a helyeken a hirtelen felmelegedés hatására „ leromlottak,, a vetések, sőt egyes helyen a kipusztulástól is tartani kell.

a csapadékos tavasz-elő a gabonák fejtrágyázását erősen akadályozta. a műtrágyát az ország nagyobb területein sokáig csak repülő gépekkel szórhatták ki. a kéthetes kényszerű várakozás után most már mindenfelé vetik a cukorrépát és a csíráztatott burgonyát, amelynek kiültetésével - a csírák fejlettsége miatt - már egyébként sem várhattak volna sokáig. a jelek szerint a burgonya vetésterületét több nagyüzem az előző évhez képest csökkentte. kedvező jel azonban, hogy a termelősövetkezetek - elsősorban somogy megyében - a fólia alatti csíráztatással szerzett kedvező tapasztalatok alapján növelik a fontos élelmiszer-növény vetésterületét. /mt1/

..

bb 10. mezőgazdasági értékesítési és piackutatási szakmérnök-képző tanfolyam

1 jf/tr bh la

1969. április 12.

a mezőgazdasági mérnöktovábbképzés keretében áprilisban és májusban újabb tanfolyamok kezdődnek. a mezőgazdasági mérnöktovábbképző intézetben, budapestben indul a mezőgazdasági értékesítési és piackutatási tanfolyam, amelyre május 26 - június 7 között kerül sor. a gödöllői agrártudományi egyetemen a növénytermesztés gépesítésének üzemgazdasági kérdéseiről sajátíthatják el a legkorszerűbb ismeretanyagot a hallgatók. debrecenben az agrártudományi főiskolán a rizstermelésről, valamint az üzemlélemezési elvekről és módszerekről tartanak előadássorozatot. keszthelyen a korszerű takarmányozással foglalkozó tanfolyam indul. /mt1/

..

8.20/szb

- 7 -

9⁰⁰W

bb 11. hódmezővásárhelyi mezőgazdasági gépek hat ország kiállításán

vid-ju ká la

1969. április 12.

a hódmezővásárhelyi mezőgazdasági gépjavító vállalat az idén hat ország kiállításán szerepel termékeivel. most a bnv-re készülnek, majd moszkvában, plovdivban, damaszkszban és másutt is bemutatják mezőgazdasági gépujdonságaikat, köztük az osztrák steyr művekkal kooperációban készülő lucerna-rendfeszítő, önrakodó kocsit, amely a vontató traktor vezetőjének irányításával ön maga rakja fel és le a levágott szálastakarmányt. ezen kívül számos új típusú tartálykocsit, billenő szekrényes- és másfajta pótkocsit visznek az árubemutatókra. /mti/

--

bb 12. vadász fegyvertok vas megyéből kanadába

vid-ju ká la

1969. április 12.

a vas megyei cipő- és bőrdíszműipari vállalat új piacot szerzett kanadában: vadász fegyvertok szállításra kapott megbízást. nyolcezer fegyvertok elkészítését vállalták, s ebből az első három és félezeret már el is küldték a tengeren tuli megrendelőkhöz. a fegyvertartók műbőrrel készülnek. /mti/

--

bb 14. az „uránváros”, központjában épül pécs legmagasabb lakóháza

vid-ju ká la

1969. április 12.

az „uránváros”, most alakuló fő-terén épül pécs legmagasabb, száz két lakást magában foglaló, tizenhét szintes lakóháza az alapokra csuszózsarus technológiával emelt a falakat. a mecseki tv-torony után itt alkalmazzák másodizben ezt az építési módot. a helyszínen csehszlovák gyártmányú óriás darut állítanak fel, amelyek egyebek között 4 600 köbméter betont, két és félezer mázsa acélt továbbít. a toronyház a tervek szerint a jövő év végére készül el. a leendő toronyház szomszédságában nemrég adták át az impozáns külsejű, ötszintes mecsek áruházat, szemben vele befejezéshez közeledik az sztk intézet hatalmas tömbjének építése. a teret a reprezentatív panoráma filmszínház zárja majd. /mti/

--
-8-

8.32 bh

90/10

1000/20

bb 13. veszélyeztetik a nagyüzemi gyümölcsösöket az elhanyagolt házikertek

vid/kz/ mné ká bh la

1969. április 12.

az elhanyagolt házikertek és szórványgyümölcsösök nagy veszélyt jelentenek a közelükben lévő nagyüzemi gyümölcsösökre - állapította meg az egész megyére kiterjedő vizsgálat tapasztalatai alapján a fejér megyei népi ellenőrzési bizottság. az ellenőrzött területen még a hatóságilag kötelezően előírt védekezést is csak mintegy 46 százalékos arányban hajtották végre. a mulasztás részben a hiányos szakmai ismeretekkel, részben a községi tanácsok erélytelenségével, továbbá a hiányos gépállománytalal magyarázható. a megyei népi ellenőrzési bizottság javaslatot tett az illetékes szerveknek kisméretű 5-10 fa védelmére is gazdaságosan használható permetezőgépek gyártására, továbbá arra, hogy több növényvédőszer hozzanak forgalomba egykilósnál kisebb csomagolásban. /mti/

--

bb 15. három millió kilométert „utazik”, a bakonyi bauxit

vid/ká bh la

1969. április 12.

egységesítették a szállítást a bakonyi bauxitbányákban. 54 billenőlapátos tehergépkocsi továbbítja a „magyar ezüst”, alapanyagát halimba-nyirád és ajka térségében. a szállítás megkönnyítésére mintegy 60 kilométernyi üzemi utat építettek.

a bányaforgalmat elterelték a közbeeső községek szűk utjairól és a legnagyobb kapacitású üzem, a halimba iii. bánya, valamint az ajkai timföldgyár és alumíniumkohó között 8 kilométeres, nagy teherbírásu aszfaltuton szállítják a vörös ércet. a gépjárművek egy részét urh adó-vevő berendezéssel is ellátták, hogy a gépkocsikat minél kevesebb üres járáttal, a lehető leggyorsabban irányítsák rendeltetési helyükre. az idén mintegy 3 millió kilométert kell megtenniük a bauxitszállító járműveknek. /mti/

--
-9-

8.37 bh

910/10

bb 17. folytatta munkáját a szocialista brigádvezetők 111. országos tanácskozása

t sb-sl-kf/tr-ju -cz

1969. április 12.

az építők rózsza ferenc művelődési házában szombaton reggel folytatta munkáját a szocialista brigádvezetők 111. országos tanácskozása. az elnökségben helyet foglalt losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, valamint focs jeno, a minisztertanács elnöke, biszku béla, az mszmp kb. titkára, géspár sándor, a szot főtitkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, és méhes lajos, a kisz központi bizottságának első titkára, a tanácskozáson megjelent a kormány több tagja is.

a szocialista brigádok nagy országos munkaértekezletének második napi tanácskozását györke béláné, a pamutnyomóipari vállalat goldberger gyára kisz aranykoszorus jelvényel kitüntetett szocialista brigádvezetője, a tanácskozás elnöke nyitotta meg. bejelentette, hogy számos üzemtől, vállalatától újabb táviratokban köszöntötték az országos találkozót a szocialista brigádok.

a szombati tanácskozáson elsőként vajda gizella, a dunai vasmű vegyésztechnikusa szólalt fel.

/ folyt. köv./

bb 18. szovjet tudósok előadása a radiológiai klinikán

bh -cz

1969. április 12.

dr. i. g. lagunova professzor a szovjet állami központi radiológiai és röntgen intézet igazgatója, valamint dr. l.s. rosenstrauch professzor, a szovjet radiológusok társaságának alelnöke, a magyar radiológusok társaságának meghívására budapestre érkeznek és április 17-én, délután 6 órakor, a radiológiai klinikán /VIII. Üllői út 78/ előadást tartanak a csont-betegségekről, illetve korszerű vizsgálo eljárásról. az előadás iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik.

a szovjet tudományos élet két kiváló képviselője egyhetet tölt hazánkban, hogy a magyar radiológusokkal, a röntgen intézetekkel és a medicor legújabb gyártmányaival megismerkedjék./mti/

11.00 bh

1105 mo
1116 Dm

-.-

- 10 -

bb 19. közlekedési balesetek

t fe/mm bh - cz

1969. április 12.

csikos pál 43 éves gégegyi lakost nyirbogdány és demecser közötti vasútvonalon holtan találták a sínek között. az eddigi vizsgálat megállapítása szerint feltehetően a szomszédos vágányon közlekedő személyvonatból esett ki. a baleset ügyében vizsgálat indult.

budapesten hegedűs istván 16 éves iskolai tanuló segédmotoros kerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget a pestlőrinci marx utca a reviczky gyula utca kereszteződésében és összeütközött egy motorkerékpárral. hegedűs súlyos sérülést szenvedett, a motorkerékpár vezetője is könnyebben megsérült, mindkettőt kórházba szállították.

álló jármű mögül lépett az uttestre pestlőrincen a vörös hadsereg utja és a ferenc utca kereszteződésében losonczi ferenc 35 éves műszerész és egy motorkerékpár elütötte. losonczi a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba.

barta sándorné 62 éves nyugdíjas szabálytalan helyen figyelmetlenül ment át az uttesten a xix. kerületben a vörös hadsereg utja és a nyári pál utca kereszteződésében és egy 51-es villamos elütötte. az asszony életveszélyesen megsérült.

a ii. kerületben az árpád fejedelem útján józsa györgy 55 éves előadó motorkerékpárjával az olajos uttesten felborult és súlyosan megsérült.

nem adta meg az elsőbbséget személygépkocsijával az árpád fejedelem útján detre istván 47 éves mérnök és összeütközött egy motorkerékpárral, amelynek vezetője hortyi károly 21 éves ács súlyosan megsérült. detre istván ellen eljárás indult.

szabálytalan helyen ment át az uttesten a xvi. kerületben a széchenyi út és a kossuth lajos utca kereszteződésében ruttkay mária 18 éves gimnáziumi tanuló és egy tehergépkocsi elütötte. a fiatal leány súlyos sérülést szenvedett.

kistelek határában szaniszló györgy 26 éves villamosmérnök budapesti lakos személygépkocsijával gyorsajtás következtében egy utszéti fának rohant és a helyszínen meghalt./mti/

11.28 bh

1130 mo
1142 Dm

-.-

- 11 -

bb 20. dobozos női ruhák, bélelt kosztülmök - ruházati mintabolt nyílt debrecenben

vid-ju ká -cz

1969. április 12.

Szombaton délelőtt debrecenben megnyitotta nőiruha mintaboltját a debreceni ruhagyár. a bemutató jellegű mintaboltban elsősorban a legújabb divatirányzatoknak megfelelő új gyártmányokat hozták forgalomba. Kapossy László, a debreceni ruhagyár igazgatója adta át rendeltetésének a mintaboltot. bejelentette, hogy az ország legnagyobb nőiruha üzeme az idén hárommillió különböző női ruhát készít. az új gyártmányok között vannak a dobozos nylon ruhák és a bélelt női kosztülmök. a tervek szerint a debreceni üzem a május 1 ruhagyárral közösen budapesten újabb mintaboltot nyit. /mti/

--

bb 21. papirpelenka gyártását kezdték meg Látatlanon

vid-ju ká -cz

1969. április 12.

Néhány nap múlva új terméket szállít a kereskedelemnek a Látatlan papirgyár. magyarországon első ízben megkezdtek a papirpelenkák gyártását. az egyszeri használatra, többféle színben készülő pelenka súlyos mindössze 15 gramm. 16-17 rétegből ragasztják össze, s nedvszívóbb a textil pelenkánál.

az új terméket a Látatlan üzem közvelémenykutatásra adta ki. a kismamák praktikusnak találták a papirpelenkát, csupán az árát sokallották. a svéd és olasz alapanyagból készülő termék árát a gyár úgy kívánja mérsékelni, hogy olyan gépet állít majd üzembe, amellyel az olcsóbb hazai alapanyagot is feldolgozhatja. addig elsősorban az utazó és üdülő kismamáknak ajánlják az új papirpelenkát. /mti/

--

bb 24. misoga László színművész

bh -cz

1969. április 12.

temetése április 14-én, hétfőn délután 2 órakor lesz a farkasréti temetőben /mti/

--
- 12 -

11.33 bh

1135 no
1146 Du

bb 22. megtalálták a sárospataki rákóczi vár északi külső védőfalának régóta keresett kapuját

vid-ká szb -cz

1969. április 12.

sárospatak középkori római katolikus vártemplomában az elmúlt évek feltárási munkái során elfalazott nagyalaku gótikus ablakok és kapubejáratok kerültek elő, a csarnok északi oldalán és a szentély mögötti részen pedig lőrészeket tártak fel. ez bizonyítja, hogy a templom hajdan hadászati célokat is szolgált és a szentély mögötti lőrészekből az északi várfal kapubejáratát védték. a 17. századi várkaput - amelyet a römsch féle térképen is feltűntettek - hosszú ideig nem sikerült megtalálni, pedig érdekes történelmi emlék fűződik hozzá. a kaput a wesselényi-féle összekülvés leleplezése után a vár német helyőrsége elfalaztatta. helyette megnyitották a templom déli szárnyában az ugynevezett stahrenberg kaput, s így a vár forgalma a templomon át a német helyőrség ellenőrzése mellett bonyolódott le. a vár alaprajzának tisztázása szempontjából fontos 17. századbeli kapu felkutatására az elmúlt napokban ásások kezdődtek, amelyek rövid idő alatt eredményesnek bizonyultak. a templom mögötti uttest alatt, mintegy 25 centiméter mélységben megtalálták a régóta keresett várkapu alapjainak romjait. a történelmi emlékü várkapu alapfalát konzerválják, s a nyári hónapokban az újjáépített templommal és az előtte levő romkerttel együtt a közönségnek is bemutatják. /mti/

--

bb 23. a gyermekváros volt lakói építőipari otthonban

vid-ká szb -cz

1969. április 12.

újszerű, a fiatalok munkábaállítását és tanulását segítő szerződést kötöttek szombaton délelőtt debrecenben a hajdu-bihar megyei építőipari vállalat vezetői a hajdu-bihar megyei tanács művelődési osztályával és a berettyóújfalui gyermekvárossal. az építőipari vállalat a gyermekváros ötven volt lakójának, akik 16. életévüket betöltötték, munkaalkalmat biztosít. mind az ötven fiatal szocialista brigádokhoz osztják be munkára, ahol kedvük szerint szakmát is tanulhatnak. az építőipari vállalat fiúotthont rendez be a fiatalok részére debreceni munkásszálláson. /mti/

--

-13-

11.38 bh

1140 no
1146 Du

bb 25. kádár jános beszéde a szocialista brigádvezetők iii. országos tanácskozásán

-ju bs

1969. április 12.

kedves elvtársak, elvtársnők!

a szocializmus magyarországi erői most tiz esztendeje, a szocialista brigádmozgalom megszületésével új erővel gyarapodtak. azóta a szocialista brigádmozgalom széles kibontakozott, tömegmozgalommá vált, megerősödött, s a szocializmus további építésének nagyon fontos tényezője lett. ami pedig a továbbiakat illeti, úgy vélem, hogy a mozgalom fejlődésének feltételei jók, további megerősödése lehetséges és feltétlenül szükséges is. a szocialista brigádvezetők harmadik országos tanácskozása tehát nagyon fontos eseménye szocialista életünknek és egész társadalmunknak.

✓ a jövőt

- szeretnék egy szívesen vállalt, megtisztelő megbízatásomnak is eleget tenni: átadom önöknek a magyar szocialista munkáspárt, a párt központi bizottságának szívből jövő, elvtársi üdvözlését és őszinte jókívánságait. a magam részéről is sikeres, eredményes munkát kívánok és szívből köszöntöm az értekezlet minden résztvevőjét.

- a szocialista brigádmozgalom 10 év alatt tapasztalatokban gazdag, nagy utat tett meg: - mondotta - ez összefonódott azzal az uttal, amelyet az elmúlt évtizedben szocializmust építő népünk járt meg. a szocialista brigádmozgalom születésének időpontja egybeesett a szocializmus megújulásának és a magyarországi szocialista fejlődés fellendülése új szakaszának kezdetével. az egybeesés nem véletlen - szükségszerű és törvényszerű volt. a munkásosztály e kezdeményezése akkor született, amikor társadalmunk jelentős megrázkodtatása után újra hagosan hirdethettük a szocializmus eszméit; amikor a szocializmus gyakorlati megvalósítása mindattól, ami fényét elhomályosította, ami előrehaladását megbénította.

az elmúlt tiz esztendőben jók voltak a feltételek ahhoz, hogy a szocialista brigádmozgalom erős, valóban milliós tömeget átfogó mozgalommá váljék. ugyanakkor a hatás, fordítva is érvényesült: a szocialista brigádmozgalom hozzájárult ahhoz, hogy magyarországon a szocializmus építése fellendüljön, emelkedő szakaszba lépjen.

/ folyt. köv. /

11.45 bh Hc 11.87

-14-

bb 25. /kádár jános... 1. folyt./-szb

- a szocialista brigádmozgalom kibontakozása, fejlődése - ugyanúgy, mint népünknek az elmúlt évtizedben elért minden eredménye - elválaszthatatlan attól, hogy pártunk marxista-leninista irányvonalat és politikát dolgozott ki. enélkül a munkásosztálynak, a népnek nincs és nem lehet világos orientációja, előrettekintése a jövőre. ugyancsak döntő és meghatározó tényező volt, hogy a párt, a munkásosztály, az egész nép összeforrt. csak ezáltal jöhetett létre az az erő, amely minden eredményes harc feltétele, alapvető és meghatározó tényező volt a munkás hatalom megvédése és megszilárdítása is, mert szilárd munkáshatalom nélkül egyetlen országban sem lehet eredményesen építeni a szocializmust.

- e tényezők mellett alapvető és meghatározó volt a mezőgazdaság szocialista átszervezése, amely a szocialista forradalom egyik alapvető feladatát oldotta meg. ezzel befejeződött a szocialista társadalom alapjainak lerakása, tovább szilárdult a munkás-paraszt szövetség, meghatározódott, nagy mértékben gyarapodott társadalmunk szocialista, forradalmi ereje. e tényezők, továbbá a világosan felismert és követett szocialista célok érdekében kifejtett nagyarányú és intenzív munka eredményeként az elmúlt tiz esztendőben hazánkban igen jelentősen fejlődtek a termelőerők, a termelés, s nagyarányú haladás tanult lehattunk a tudományos élet, a közoktatás, a kultúra területén. e fejlődés alapján dolgozó népünk számára rendszeresen emelkedő életszínvonalat biztosítottunk, ami szocialista harci programunk nélkülözhetetlen része. pártunk, munkásosztályunk, és népünk számára nem ünnepi alkalmakkor hangoztatott frázis, hanem mély meggyőződés, hogy a szocialista társadalomban mindennek a dolgozó emberért kell történie. nagy társadalmi erőfeszítéseinknek az a célja, hogy dolgozó népünk emberhez méltóan, s ahogy előrehaladunk, mindig jobban és jobban éljen a munka szabad szocialista társadalmában.

- mind ennek eredményeként ma már nem vitás - s nem is vitathatja senki, - hogy a magyar népköztársaság belső rendje és nemzetközi tekintélye egyaránt szilárd, erős. ez a párt, a rendszer, a nép- a munkások, a parasztok, az alkalmazottak, az értelmiségiek - munkájának, harcának történelmi eredménye.

/ folyt. köv. /

11.50 bh Hc 12.4

12.12 Dm

-15-

bb 25. /kádár jános... 2. folyt./-szb

- többen szóltak itt arról, hogy brigádjuk, az egész szocialista brigádmozgalom magáévá tette a párt IX. kongresszusának céljait, és meggyőződéssel dolgozik valóra váltásukért. helyes és szükségszerű ez, hiszen ezek a célok egyesítik népünket, vezetnek bennünket előre a szocialista társadalom teljes felépítéséhez. társadalmunk helyzete, a fejlődés említett alapvető vonásai lehetővé tették, hogy a párt - s azt követően a dolgozó nép - új és új nagy feladatokat tűzhessen maga elé. e nagy feladatok egyike, amit a kongresszus meghirdetett, s amit - az azóta eltelt idő bizottsága szerint - dolgozó népünk magáévá tett: a gazdasági munka hatékonyságának növelése, s ennek érdekében a gazdasági vezetés reformjának életbeléptetése. hatalmas vállalkozás ez, amelynek meghatározó szerepe lesz a jövőbeni fejlődésünkben. a gazdasági vezetés reformja, s mindaz, amit jelent és jelentenie kell, egy esztendő alatt még nem bontakozhatott ki. a jelentős, nagy eredményekhez, a termés betakarításához sok évre, állhatatosságra és türelemre van szükség.

kádár jános ezután emlékeztetett az 1968-as gazdasági év főbb eredményeire, arra, hogy az ipari termelés 5, a mezőgazdasági termelés 1-2 százalékkal növekedett, és eredmények születtek a közlekedésben, a kereskedelemben, az export-importban, és a gazdaság más területein. az életszínvonal is növekedett: a reálbérek két százalékkal, a reáljövedelmek pedig öt százalékkal. a teljes foglalkoztatottság, a lakosság megfelelő ellátása fogyasztási cikkekkel ugyancsak azt bizonyítja, hogy eredményes évet zártunk.

- annál is inkább így van - mondotta - mert 1968 a gazdasági munka tekintetében az átállás, a reform bevezetésének éve volt. ezt nem hagyhatjuk figyelmen kívül. abban, hogy jól sikerült az elmúlt év, - ideértve a reform bevezetését és azt, hogy gazdasági fejlődésünkben nem torpantunk meg, hanem előbbre léptünk - a központi irányító szervek megfelelő előkészítő munkáján túl annak is része van, hogy a gazdasági élet egész területén a gyárak, a trösztök, a kereskedelmi vállalatok vezetői, a pénzügyi emberek, a mezőgazdasági termelő egységek vezetői, az üzemek, szövetkezetek dolgozói megfelelően felkészültek a reform évére, eredményesen segítették zökkenőmentes bevezetését.

kádár jános jó példaként a budapesti iparra hivatkozott. a főváros ipara évek óta úgy teljesíti a népgazdasági tervet, hogy a termelés növekedését 90, sőt olykor ennél is több százalékban a termelékenység növelésével, nem pedig a létszám növelésével éri el. ezt azért is hangsúlyozom, - mondotta - mert prognózisnak, jóslatnak számom a jövőre: rövid néhány esztendő múlva ugyanis az egész országban az lesz a helyzet, ami most budapesten: a termelést mindinkább a termelékenység fokozásával, nem pedig új munkások beállításával kell növelni.

/folyt. köv./

12.00 bh Hc 126

-16-

H.10.0m

bb 25. / kádár jános... 3. folyt./-ju

a reform bevezetésével kapcsolatban elismeréssel beszélt a csepel vas- és fémművekről, a Lenin kohászati művekről, a győri vagon és gépgyárról, a székesfehérvári videotonról.

- természetesen az egyes üzemek teendői nem voltak azonosak, de azonosnak tartom a vezetés felelősségteljes felkészülését, azt, hogy megnyerték a dolgozók támogatását és így vezetőik és tömegek együttesen, összehangolt erőfeszítéssel oldották meg azt, amit egész iparunkban próbálunk megvalósítani: korszerű termékek olcsó, kiváló minőségű gyártását hazai fogyasztásra és a nemzetközi piacra.

a mezőgazdaságról szólva kádár jános megemlítette; ma már gyakran előfordul, hogy külföldi vendégeink, mezőgazdasági szakemberek és mások őszinte elismeréssel beszélnek arról, milyen szép és komoly munka folyik a magyar falvakban, milyen szépen megműveltek a földek. példaként említette a Lajtahansági állami gazdaságot, amely terjedelmére nézve az ország legnagyobb gazdasága. ez a gazdaság néhány esztendővel ezelőtt még veszteséggel zárta az évet, s most már 60 millió forint fölött jár a nyeresége.

- hasonlóképpen fejlődik a termelőszövetkezeti mozgalom. a szocialista mezőgazdaság tulajdonképpen tíz esztendő, azaz egyidős a szocialista brigádmozgalommal. egy évtizeddel ezelőtt aligha gondoltuk, hogy a fejlődés ilyen arányú lesz. igaz ugyan, hogy számoltunk ugynevezett gyenge termelőszövetkezeteket is. nem titkoljuk, vannak ilyenek; részben azért, mert problémák vannak a vezetésben, vagy a tagok munkakészségében, részben mert kedvezőtlenek a természeti tényezők, adottságok. vannak azonban olyan termelőszövetkezeteink - s ezek száma nem kevés - mint például a nádudvari vörös csillag tsz. itt már megvetették a szocialista nagylélem alapjait, s nem ijednek meg egy gyenge gazdasági évtől, hiszen vannak tartalékaik is. de az ő példájuk sem egyedülálló, sorolhatnánk még hasonlókat.

/ folyt. köv. /

12.02 bh Hc 1210

H.10.0m

-17-

bb 25. / kádár jános.... 4. folyt./-ju

- az eredményekre legyünk büszkék, hivatkozzunk is rájuk, amikor új feladatoknak vágunk neki, ez azonban nem mentesíthet bennünket attól, hogy ráirányítsuk a figyelmet arra, ami nem kielégítő. szeretném hangsúlyozni: a döntő az, hogy a szocialista célok, az elérésükhöz szükséges gazdasági tennivalók a tömegek programjává váltak. s ha erre építünk, épp úgy meg tudjuk oldani az előttünk álló feladatokat, ahogy a mögöttünk levőket is megoldottuk.

- mi nem volt kielégítő 1968-ban? az ipari termelés 5 százalékos növekedése magasan fejtett ipari országban elfogadható, sőt nagyon jónak tekinthető. országunk jelenlegi fejlettségi szintje azonban ennél valamivel nagyobb növekedési ütemet kíván meg. az 5 százalékos növekedés 1968-ban eredménynek tekinthető, az említett szempontból nézve azonban kevés. ennél is komolyabb, figyelmeztetőbb probléma számunkra, hogy az ipari termelés növekedésének országosan alig több mint 20 százaléka származott a termelékenység emelkedéséből, a többit a létszám növelésével érték el. a termelékenység ilyen ütemű növekedése nem elegendő, tartosan nem fogadható el, s nem fogadható el, s nem felel meg a korábbi fejlődési ütemnek sem.

- értékes tervek és le nem becslhető eredmények születtek az önköltség csökkentésében és a termékek minőségének javításában is. attól azonban még messze vagyunk, amire szüksége van az országnak, s amire adott gazdasági erőinkkel képesek is lennénk. fontos, de egészében véve csekély előrehaladást értünk el 1968-ban az export-import tevékenységben, fizetési mérlegünk javításában. itt is többre van szüksége az országnak.

- külön szeretnék szólni arról, hogy a gazdaságirányítás reformjának keretében egyik fő mutatóként előtérbe került a nyereség. nyugaton nagyon sokat fecsegnek erről, találgatták, hogy visszakanyarodunk-e, vagy sem a kapitalizmus irányába. ez természetesen nem igaz, mert a mi reformunk szocialista gazdaság-szocialista reformja.

ismeretes azonban, hogy a nyereség növelésének különböző utjai-módjai vannak. a helyes út a munka jobb megszervezése, a technika fejlesztése, a termelés korszerűsítése, az anyag-takarékosság, az önköltség csökkentése, a minőség javítása, versenyképes áruk termelése, népgazdasági tevékenységünk döntő szférájára ez a jellemző.
/ folyt. köv./

12.08 bh de 12 14

- 18 -

12.20.0m

bb 25. /kádár jános... 5. folyt./-szb

természetesen a nyereséget más úton is lehet növelni. a reformra való felkészülés időszakában például úgy, hogy a termelési egység vezetője a felső irányító szerveknél jól tudott „kinyerálni”, dotációért. az igazsághoz tartozik - s ezt becsülettel meg kell mondanunk -, hogy 1968-ban az ipari termelés általános dotációja végül is nagyobb volt, mint amennyi egészséges lett volna.

- népgazdaságunk egy kis szférájában találkozhatunk a nyereség növelésének tisztességtelen utjával-módjával, amikor az áru minőségét nem javítják, de árát emelik. ez idegen az új gazdasági irányítás céljaitól, szemben áll a reformmal. az ilyen jelenségeket semmiféle címen nem tűrhetjük meg, harcolnunk kell ellenük.

- a szocialista népgazdaságnak nyereséges termelésre van szüksége, a vezetés részéről pedig bátorságra, bizonyosfajta kockázat vállalásra, és mindenekelőtt szocialista felelősségre. a központi bizottság első titkára ezután példákat említett arra, milyen felelősségre nincs szükség.

- az egyik felszólaló beszélt azokról, akik a legcsekélyebb köznapi bosszúságokért, a legkisebb hibáért is rögtön a rendszert teszik felelőssé. kádár jános egyetértett azzal, hogy fel kell lépniük az ilyen szemlélet ellen. hozzáfűzte azonban: - a felelős vezetők, a szocialista brigádvezetők viszont tekintsek becsületbeli figyelmeztetésre, tegyék a rendszer becsületének kérdésévé, hogy a maguk működési területén minden olyan legyen, hogy elmondhassuk róla: ez a szocialista rendszerben is elfogadható.

- szeretjük a kifejezést: „szocialista”, „szocialista meggyőződésű emberek vagyunk, szocialista iparról, szocialista mezőgazdaságról, szocialista kereskedelemről beszélünk. a szó elemi értelmében mindez igaz; hazánkban az ipar, a kereskedelem és a mezőgazdaság is lényegénél fogva szocialista. ha azonban a részleteket, a lehetséges és előforduló hibákat nézem, egyelőre legszívesebben azt mondanám, hogy „ipar”, „mezőgazdaság”, „kereskedelem”, - mindaddig, amíg milliók kezdik mondogatni, hogy „ez szocialista ipar, szocialista mezőgazdaság, szocialista kereskedelem, ez kell népünknek!”, dolgozzunk tehát úgy, hogy a munka részleteiben is mindinkább szocialista legyen!

/folyt. köv./

- 19 -

12.13 bh de 12 16

12.20.0m

bb 25. / kádár jános... 6. folyt./-ju

arról beszélt ezután kádár jános, hogy szocialista társadalmunkban épp úgy elemi követelmény a jól működő lift, mint az, hogy az üzletekben visszaköszöjjenek a vevőnek, kulturált legyen az üzemi étkeztetés, a vendéglátóipar, vagy hogy iparunk olyan „bonyolult” feladatokat is megoldjon, mint a jó minőségű fogvány előállítás. nagy derűtlenség közben jegyezte meg, hogy iparunk olyan vastag újságpapírt gyárt, amin akár hóban is aludni lehet, pedig ha a cellulóz felét megtakarítanák, az újság is elegánsabb lenne, s talán a kenyérre is minden üzletben jutna egy-egy szelet papír.

a szolgáltató ipar jelentőségére, a szolgáltatások fontosságára is kitért a központi bizottság első titkára. egy levelet idézett, amelyet - mint mondotta - a fővárosból írt egy asszony vidéken dolgozó férjének. „a lyuk a szobád falán meg megvan. hétfőn kellett volna jönniük a munkásoknak, nem jöttek, mert lakodalomban voltak. kedden ünnep volt, szerdén jöttek, de akkor esett az eső, s azt mondták, ők esőben nem tudnak dolgozni, várni kell, amíg eláll. most várjuk, hogy elálljon az eső. de én bízom benne, hogy mire hazajössz, mégis eltűnik a lyuk,„

az idézetet élenk derűtlenség fogadta, amely még csak fokozódott, amikor kádár jános elmondta: a levelet a múlt század nyolcvanas éveinek eseményeivel foglalkozó könyvben olvasta; írója párizsban élt, s a világhírű impresszionista festő, renoir felesége volt. nagy taps, helyeslés közben flúzte hozzá: e sorokat ma is, budapestben is sokan papírra vethették volna.

- nem igaz, hogy a szocializmus nem tudja ezeket a problémákat megoldani, hiszen, ha kimegyünk az utcára, az új városnegyedekben, gigantikus új létesítményeket, modern ipari, mezőgazdasági üzemeket, gyönyörű kirakatokat látunk. lehetséges, hogy nem tudunk ebben a pillanatban mindent úgy megoldani, ahogy ideális volna, ahogy szeretnénk, de az abszurdumokba ne tőrődjünk bele.

/ folyt. köv./

12.20 bh 4c 1223

12.20 Dm

-20-

bb 25. /kádár jános... 7. folyt./-szb

kádár jános ezután utalt arra, hogy a kommunizmus, amiért mi harcolunk, a bőség társadalma, ahol az emberek szükségleteik szerint részesülnek az összes javakból. mi azonban még a kommunista társadalom első fázisánál, a szocializmusnál tartunk, sőt ezt sem építettük még fel teljesen. a szocializmusban pedig a termelt javakból mindenki annak arányában részesedik, mint amennyit a társadalomnak nyújt.

- jelenteg egyidejűleg két ösztönző hat: az erkölcsi és az anyagi. az erkölcsi ösztönzés nagy erejére ragyogó példa maga a szocialista brigádmozgalom. mert igaz ugyan, hogy itt a munkát anyagilag is dotálják, de mindaz, amit a szocialista brigádok végeznek, - azt nem lehet megfizetni. a brigádok ugyanis olyasmit is adnak a társadalomnak, aminek nincs is ára, ami tehát megfizethetetlen.

- a gazdaságirányítási reform egyik célja az volt, - folytatta -, hogy növelje mind az erkölcsi, mind az anyagi ösztönzők hatóerejét, vagyis, hogy jobban érvényre juttassuk a szocialista bérezés elvét, tehát azt, hogy ki-ki képessége szerint dolgozzék és teljesítménye szerint részesedjék. a reform e téren bizonyos minőségi változást is hozott, mert a korábbi kettős - általános ösztönzési és egyéni - érdekelttség helyébe most hármas érdekelttség lép: az ösztönzési érdekelttség, a csoportérdekelttség, - tehát egy adott üzem kollektívájának érdekelttsége - és az egyéni érdekelttség.

a csoport-érdekelttséggel kapcsolatban utalt rá, hogy ennek következtében az adott termelési egység vezetői és dolgozói között sajátos érdekkapcsolat jön létre. ennek árnyoldala, hogy a nem egészen szabályos uton szerzett nyereségből is minden kategória részesedik, s ezért fennáll a veszély, hogy szemet hunynak a szabálytalanság felett. ha itt-ott átmenetileg lehet is valamilyen előnyhöz jutni a nem rendes uton szerzett vállalati nyereségből, ez mindenképpen visszahat, s a későbbiekben maguk az üzem dolgozói is keservesen megfizetik az árát, akármilyen „lígyes” vezetővel dolgoznak is. nem is lehet másképpen, mert bármely pontján gyengítjük is a népgazdaságot, az visszahat az egészre. ez ellen harcolnunk kell.

/folyt. köv./

12.25 bh 4c 1224

12.25 Dm

-21-

bb 25. / kádár jános... 8. folyt./-ju

- széles körben vitáztak és vitáznak még mindig a tavalyi nyereségrészesedés elosztása kapcsán az I., II. és III. kategóriáról, illetve az ezekhez kapcsolódó 15,50 és 80 százalékos nyereségrészesedési kulcsok körül. Ezeket a kulcsokat, ezt a részesedési rendszert jóváhagytuk, megszavaztuk, s így bevezetésre került. De erre is, mint minden alapvető döntésre, érvényes, hogy az elvi állásfoglalások, elhatározások helyességének a gyakorlat a próbája.

ezzel összefüggésben mondom: Lehetséges ugyan, hogy az általános nyereségelosztási rendszerben egyes emberek el nem végzett munkáért kapnak több-kevesebb, vagy sok nyereségrészesedést, aszerint, hogy melyik kategóriába sorolták őket, de emiatt a szocialista bérezés elvét nem adjuk fel. Nem tágitunk attól, hogy a bérezés valóban differenciált legyen, mert ha lemondanánk róla, azzal magunk fékeznénk a szocialista fejlődést. Nem mondhatunk le arról, hogy a kvalifikációt honoráljuk, mert akkor a szocialista építés egy hatékony eszköztől mondanánk le.

- a nyereségrészesedés elosztásának alapját szolgáló I., II. és III. kategóriába nem társadalmi osztályok, hanem a munka mechanizmusa szerinti csoportok vannak besorolva. A dolog lényege az, hogy ez a kategorizálás szükségszerű - ha jelenleg nem is népszerű - lépés a szocialista bérezési elvek hatékonyabb érvényesítése felé. Hogy ez mennyire sikerült, azt a gyakorlatban megvizsgáljuk. Itt józanságra van szükség és nem hangulatkelésre. Kevesen tudják, hogy az I. kategóriába tartozók - országos átlagban - 1968-ban kevesebb jövedelmet kaptak, mint 1967-ben. A vezetők ugyanis korábban más módon, más címenek és nem is ilyen nyilvánosan kapták jövedelmüket. Lépés előre, hogy most e téren is tisztább a helyzet, és nyilvános a jövedelemelosztás módja. A dolog másik oldala pedig az, hogy a III-as kategóriába tartozó dolgozók országosan és együttesen 7-8 százalékkal nagyobb nyereségrészesedést kaptak most, mint egy évvel ezelőtt.

kádár jános ezután utalt arra, hogy míg ipari termelésünk tavaly 5 százalékkal növekedett, addig a nyereségrészesedés összege az 1967. évi négy és fél milliárd forinttól mintegy hat milliárdra nőtt. A nyereséget természetesen nemcsak a termelés növekedése gyarapítja, hanem része van benne az önköltség csökkentésének és más tényezőknek is. Mindezt figyelembe véve is tulajdonképpen nagynak tűnik a különbség a termelés és a nyereség növekedésének üteme között.

- tudjuk, hogy az országos statisztikák, sőt még egy nagyváros statisztikája is sok olyamit eltakar, amit a további részletező munka során kell kibontani, hogy erősíthessük azt, ami kiemelkedően jó, és megszüntethessük, lefaraghatjuk azt, ami rossz. A pártszervezeteknek, a szakszervezeteknek, a kisz-nek és a szocialista brigádvezetőknek is feladatuk, hogy felismerjék, melyik esetről van szó, hogy aztán a tisztességes, a szocialista, a becsületes megoldást támogassák teljes erejükkel, a nem becsületes megoldás ellen pedig harcoljanak. / folyt. köv. /

12.45 bh

-22-

4c 12.50

W.D.

bb 25. / kádár jános... 9. folyt./-szb

a brigádmozgalom szocialista jellegéből is következik, hogy a brigádok nem szerezhettek a közösség rovására olyan előnyöket, amelyek mögött nincs valódi munka. Merem állítani, hogy a szocialista brigádok tagjai, sőt általában a becsületes dolgozó emberek ezt nem is akarják, nem is csinálják.

ezután kádár jános így folytatta:

- a szocialista brigádmozgalom a munkásosztály kezdeményezte, az egész nép felkarolta, és tíz év alatt óriási fejlődésen ment át. 1959 végén - amikor már mérhető volt a mozgalom - 130 000 ember vett részt benne, most - 1969 elején - pedig már az 1,1 milliót is meghaladja a résztvevők száma. A csepeli vasműben a dolgozók 74 százaléka, a Lenin kohászati művekben 72 százaléka, az alumíniumipari tervező vállalatnál 56 százaléka, az iparban általában a dolgozók körülbelül 30 százaléka kapcsolódott be a mozgalomba. Ez már valódi népmozgalom. A kezdeményezők és a mozgalom derékhadja a munkások, de igen öröndetes módon mind több alkalmazott, értelmiségi és mezőgazdasági dolgozó is bekapcsolódik. El lehet mondani: a szocialista brigádmozgalom átfogja a termelés minden területét, a társadalom, a családok, az egyének életét, tömegeket nevel, de hatása a mozgalom résztvevőin túl is érezhető.

- a szocialista brigádok segítik a tervek teljesítését, hozzájárulnak a szocialista társadalom teljes felépítéséhez. Szeretném megemlíteni, hogy a mozgalom az utóbbi években a párt egészséges fejlődésének és utánpótlásának is egyik forrása lett.

a mozgalom feladataival, továbbfejlődésével kapcsolatban többek között hangzott:

- a szocialista módon dolgozni, tanulni és élni jelszó - a mozgalom jelszava - a szocializmus vagy akár a marxizmus-leninizmus vezető jelszavai közé is beírható és nagyon sokáig időszerű marad. E törekvésnek valójában egész népünk törekvésének kell lennie, és szerintem mindaddig időszerű lesz és mindaddig harcolnunk kell érte, amíg társadalmunk minden aktív tagjának ugyyszólván életszükséglete nem lesz, hogy szocialista módon dolgozzon, tanuljon és éljen.

/folyt. köv./

12.50 bh 4c 12.50

-23-

- a szocialista brigádok vállalásai elsősorban a termelés-
sel kapcsolatosak, aztán szakmai kérdésekre, szociális prob-
lémák megoldására irányulnak, de kiterjednek a kultura terüle-
tére és a szórakozásra is. ez helyes. a jövőendő szükségletekre
és feladatokra gondolva azt ajánlom, hogy a következőkben az
eddiginél kicsit többet foglalkozzanak politikával. összejöv-
teiket használják fel arra, hogy körülnézzenek, mi van a po-
litikában, a világban, s fordítsanak nagyobb figyelmet a poli-
tikai képzésre is.

- foglalkozzanak a szocialista kultura kérdéseivel is.
nemcsak abban az értelemben, hogy elmennek színházba, megnéz-
nek valami érdekes filmet és megbeszélik, hanem a mozgalmon ke-
resztül is hallathatja szavát a munkásosztály, kifejezésre jut-
tathatja, hogy mit igényel a kultura művelőitől és hogy mit
ért szocialista kultura alatt. népünk igényének növekedését mu-
tatják azok a széles körű viták, amelyek egy-egy film, szinda-
rab, vagy a tv-ben bemutatott darab körül milliók részvételével
kibontakoznak.

- a szocialista brigádoknak foglalkozniuk kell az ifjúság-
gal is, hiszen ez a jövőendő. iparunknak, mezőgazdaságunknak,
értelmiségünknek utánpótlásra, szocialista rendszerünknek szo-
cialista emberekre van szüksége. az összes lehetséges és elvég-
zendő feladatok közül ez a legnehezebb, elsősorban azért, mert
az ifjúságnak nem elég megmondani, hogy mi a helyes, hanem pél-
dát is kell mutatnunk, a példa az igazi nevelés. az a szó, amely
nem vág össze a példával, inkább rombol, mint épít.

- társadalmunkban még bőven vannak problémák és nem kevés
visszássággal, önzéssel, harácsolással, bürokráciával, protek-
cionizmussal és igazságtalansággal találkozunk. össze kell fog-
nunk ellenük, a párt központi bizottságának, a kormánynak, az
országgyűlésnek, a szakszervezeteknek, a kisz-nek és társadal-
munk más vezető testületeinek és a tömegeknek össze kell fogniuk
egy-egy társadalmi kérdés megoldásáért, egy-egy visszasság leküz-
déséért, különben ezek a jelenségek hosszú ideig fertőzik köz-
életünket. felvetődik a kérdés, mi a bölcsőbb: hallgatni, vagy
beszélni, ha visszasságot látok? a szocialista meggyőződés azt
diktálja, ha felismertem egy igazságtalanságot, helytelen, rossz
megoldást, akkor fellepek és harcolok ellene. előfordulhat, hogy
említett hátrányt szenved az ember. elvtársak, ha előre akarunk
menni, valamiféle kockázatot ma is kell még vállalni a szocia-
lizmusért és a kiállásért. a meghunyaszkodó ember mit akar? hogy
még az unokája is hunyaszkodjon majd meg? reméljük nem azt akar-
ja. akkor pedig fel kell lépni és harcolni kell! nincs más kiút.
a problémákat, sajnos, nem mindig elég egyszer megoldani, még ki
is ujulnak a betegségek, mert visszasságokra, önkényeskedésekre,
felelőtlenségre hajlamos emberek vannak és lesznek is jó sokáig.
mindezt a mozgalom jövője miatt is mondom, mert azt gondolom, hogy
a szocialista brigádmozgalom, ahogy eddig is, ugyanugy a jövőben
is csak munkában, harcban erősödhet és fejlődhet.
/folyt. köv./

kádár jános befejezésül a nemzetközi helyzet néhány kér-
dését érintette. ezzel kapcsolatban utalt arra, hogy a magyar
népköztársaságnak azért van szava a nemzetközi kérdésben és a
nemzetközi helyzet alakulásában, mert a magyar nép a történe-
lem élén haladó nemzetek sorába tartozik. a külpolitikában is
szocialista elveket képvisel.

- a magyar népköztársaság - folytatta - nemzetközileg is
is következetesen a szocializmusért, a társadalmi haladásért,
a nemzetek szabadságáért, a békéért küzd. külpolitikánk világos,
félreérthetetlen. a szovjetunióval, a szocialista országok-
kal a kommunista világmozgalom és az antiimperializmus erő-
vel haladunk együtt és mindezen erők egységéért küzdünk.

- ebből következik, hogy a varsói szerződés erősítését
is szorgalmazzuk, és szorgalmazzuk, nem azért, hogy ez a
szervezet örök időkre fennmaradjon, hiszen mindenki tudja -
a legjobban a most jubiláló nato vezetői - hogy a varsói szer-
ződés országai évek óta javasolják: egyidejűleg szűnjön meg
mind a két katonai csoportosulás, hogy ezek is csökkenjen a há-
boru veszélye, a nemzetközi feszültség. de azt tartjuk: ameddig
van nato, ameddig fennáll a népek békéjét, nyugalma fenyegető,
a haladással, a szocializmussal, a kommunizmussal és népek szabad-
ságtöréseivel szemben álló imperialista fegyveres csoportosu-
lás, addig nekünk kötelességünk, hogy saját erőink intaktságát
és fejlődését biztosítsuk.

- támogatjuk a kölcsönös gazdasági segítség tanácsában
egyesült országok nemzetközi gazdasági együttműködésének tovább
fejlesztését, beleértve a szocialista integrációs megoldásokat
is. ez minden érdekelt országnak külön-külön és valamennyinek
együttösen javára válik, és mekönnyíti építő munkáját.

- ugyanigy támogatjuk a kommunista és munkáspártok juni-
us elején összeülő moszkvai tanácskozását is. nagy megtisztelte-
tésnek tartjuk, hogy az előkészítő bizottság magyarországon mű-
ködött, s a testvérpártok elismeréssel szölkétek pártunk ezzel kap-
csolatos tevékenységéről. büszkék vagyunk erre, hiszen ebben a
munkában is meggyőződésünk vezetett és a továbbiakban is az ve-
zet. pártunk mindnt megtesz a találkozó sikeréért, azért, hogy
elérjük a vilátközö fő célját: a szocialista országok, a kommu-
nista világmozgalom egységének és minden haladó erő akcióegysé-
gének előmozdítását az imperializmus elleni harcban.
/ folyt. köv./

bb 25. / kádár jános... 12. folyt./-ju

- a nemzetközi helyzet bonyolult, de bármennyire is az. Legyen a legelső feladatunk az, hogy következetesen kitartsunk szocialista céljaink és politikánk mellett.

- a nemzetközi helyzet egyik égető központi kérdése a vietnami nép harca szabadságáért, önrendelkezési jogáért, az amerikai agresszorok ellen. a vietnami néppel szolidaritásak voltunk, vagyunk és leszünk a jövőben is. mély meggyőződésünk, hogy az amerikai imperializmus semmiféle módon sem képes agresszív céljait elérni, s a vietnami nép igazságos ügye győzni fog.

- a közel-keleti helyzet rendezése mellett vagyunk, támogatjuk a biztonsági tanács 1967. novemberi határozatát, amely megfelelően képviseli, e térség minden népének érdekeit. ez természetesen azt is jelenti, hogy az agresszor jutalmat nem kaphat, a megszállott területeket vissza kell kádnia törvényes tulajdonosaiknak, az ott élő népeknek.

- ugyancsak aktívan részt veszünk az európai népek biztonságáért folytatott küzdelemben. a varsói szerződés tagállamainak legutóbbi budapesti tanácsulása felhívással fordult európa országaihoz, kormányaihoz, népeihez. ebben kifejezésre juttattuk készségünket a tárgyalásra, mert azt tartjuk: ideje, hogy európa népei számot vessenek helyzetükkel és megfelelő lépéseket tegyenek biztonságuk és az egymás közötti normális viszony megteremtésére.

csehszlovákiáról szólva kijelentette: - pártunkat, népünket nyugtalanítja, a csehszlovákiai helyzet és ebből mi soha nem csináltunk titkot. hangsúlyozta, hogy a prágában március végén lezajlott nacionalista, szovjetellenes megmozdulások mélyeséges felháborodást keltettek a magyar népben, amely elítéli e megmozdulásokat.

/ folyt. köv. /

13.10 bh kc 1320

-26-

1850 Dny

bb 25. / kádár jános... 13. folyt./-szb

- mi megfelelőnek tartjuk - folytatta - a cskp elnökségének nyilatkozatát, amelyben világosan szóltak arról, hogy a jobboldali veszély a fő veszély, s ennek megfelelően kell fellépni és rendet teremteni a hírközlő szervek tevékenységében és más területeken. meggyőződésünk szerint a csehszlovák kommunista párt központi bizottságának, csehszlovákia kormányának világos és határozott álláspontra kell jutnia a szocializmus érdekeinek védelmében, s kellő szilárdsággal és következetességgel kell fellépnie mindenféle jobboldali, reakciós, szocialistatellenes, nacionalista, szovjetellenes erővel szemben, mert 1968 januárja óta ez az elhatározottság és következetes fellépés mind mostanáig hiányzott.

- mi egyébként meg vagyunk győződve arról, hogy csehszlovákia kommunistái, csehszlovákia dolgozó népe nem hagyja cserbe a szocializmus ügyét.

ezután emlékeztetett arra, hogy az országgyűlés külügyi bizottsága - a magyar nép nevében - elítélte a szovjetunióval szemben elkövetett kínai határprovokációkat.

- a kínai népnek mi szintén minden jót kívánunk és éppen ezért nem tudjuk megérteni, ellenkezőleg mély meggyőződésünk alapján elítéljük a mao-csoport nacionalista, antimarxista elméletét, gyakorlatát és politikáját. meggyőződésünk, hogy ez a legnagyobb kárt a kínai népnek okozza, de árt a haladás nemzetközi erőinek is és objektíve az imperialisták helyzetét könnyíti.

beszédét folytatva a következőket mondotta: - mély meggyőződésünk, hogy a marxizmus-leninizmus a kommunizmus eszméje legyőzhetetlen, hogy a szocializmus győzelme egyben a békét is jelenti. mély meggyőződésünk, hogy az emberiség előtt új és boldogabb korok nyílnak. pártunk, munkáosztályunk, egész népünk, társadalmunk következetesen és bizakodva tekint a jövőbe és halad előre. tudjuk, lesz munkánk, harcunk, gondunk ezután is. - s azt is tudjuk, hogy mindig az a legnehezebb feladat, ami előttünk áll, amit éppen meg kell oldani. de pártunk - és nemcsak pártunk, hanem egész népünk - bizakodva, optimistán tekint előre és dolgozik. tudjuk, céljaink önmaguktól nem valósulnak meg, de tudjuk azt is, meggyőződésünk, hogy ha dolgozunk és harcolunk értük, akkor valósággá válnak. legyünk szilárdak elveinkben, tartsunk ki felismert igazságunk mellett, dolgozzunk és küzdjünk, és így megoldjuk problémáinkat, elérjük céljainkat.

/ folyt. köv. /

13.18/szb kc 1325

-27-

1850 Dny

bb 25. /kádár jános... 14. folyt./-szb

kádár jános befejezésül a magyar szocialista munkáspárt nevében sok sikert kívánt a szocialista brigádmozgalomnak, a mozgalom minden résztvevőjének, majd a következő szavakkal zárta beszédét:

- pártunk rendithetetlenül bizik a munkásosztályban, a népben. minden tervet arra épít, hogy a nép magáénak vallja a szocializmus céljait és kész azokat megvalósítani. ez így volt eddig is, és bizonyosak vagyunk benne, hogy így lesz a jövőben is. /mti/

bb 17. / folytatta munkáját... 1. folyt./-ju

vajda gizella

----- a dolgozó nőknek a szocialista brigádmozgalomban elfoglalt helyzetéről, szerepéről beszélt. elítélte, hogy még a brigádokon belül is sokszor formális a nők egyenjogúsága. javasolta, hogy a kollektívák a termelésben, a szabadidő felhasználásában olyan követelményeket töltsenek ki, amelyek tekintettel vannak a nők egyéni, családi sajátosságaira, figyelembe veszik otthoni kötelezettségeiket is.

pólik mihályné,

----- a mezőkövesdi matyó háziipari szövetkezet szocialista brigádvezetője, népi iparművész hangsúlyozta: a kollektívák kezdeményezésének, aktivizálásának feltétele rendszeres tájékoztatásuk, a szövetkezetben ezt komolyan veszik, és a kapcsolat a gazdasági és a tömegszervezeti vezetőkkel, hiányolja azonban, hogy a járási és megyei szervektől nem kapnak rendszeres tájékoztatást. szükség van a szocialista brigádok gyakoribb összejövetelére, tapasztalatcseréjére.

bakk jános,

----- az ózdi kohászati üzemek hengerész ifjusági szocialista brigádjának vezetője elmondotta: a szocialista brigádokat egyre gyakrabban kéri fel nem közvetlenül a termeléshez kapcsolódó, különleges feladatok végrehajtására. a brigádok egyre aktívabban vállalnak részt a politikai munkából is. fejlődésükhöz elengedhetetlenül szükségesnek tartja a szakmai képzés fokozását. helytelti, hogy a brigádok munkáját csak a konkrétan kimutatható gazdasági eredményekben mérjük, szerinte a vállalatokat komplex feladatoknak kell tekinteni és így értékelni.
/ folyt. köv./

13.24/szb

-28-

13
13.24/szb

bb 17. / folytatta munkáját... 2. folyt./-ju

takács istvánné,

----- a játékkártyagyár aranyjelvényes szocialista brigádvezetője bejelentette, hogy az üzem és a nyomda jelentős jubileumhoz érkezett, az idén ünnepli fennállásának századik évfordulóját. a gyár lényegében kiüzem, exporttermelése viszont jelentős hasznot hoz a népgazdaságnak. mintegy félszáz nyugati tőkés országnak szállítanak játékkártyát, s így termelésük 80 százaléka kerül exportra. az üzem szocialista brigádjai az évi tervükön felül 600 ezer csomag export-kártya elkészítését vállalták, s ezzel mintegy 50 ezer dollár többletbevételt biztosítanak.

tislér lászló,

----- a zalavári új idők termelészövetkezet kerészetű szocialista brigádvezetője beszámolt arról, hogy a tsz szocialista brigádtagjainak 35 százaléka szerzett szakképzettséget különböző tanfolyamokon. a szaktudás is hozzájárult ahhoz, hogy a régebben szokásos holdankénti 8-10 helyett most 20 mázsán felüli búzatermést érnek el, a kertészetekben pedig az 1960-évi 1200-ról több mint 35 000 forintra növelték az egy tagra jutó termelési értéket. néhány évvel ezelőtt egyesültek a mérleghiányos búzakarász termelészövetkezettel, amely már a következő évben megkésztározta termelési eredményeit, és tavaly ötször annyit termeltek, mint az egyesülés előtti esztendőben.

földes györgy,

----- a mecseki szénbánya vállalat brigádvezetője elmondotta, hogy csapata áldozatokat is vállalt, amiért a vállalat érdeke azt úgy kívánta. 1964-ig más munkahelyen dolgoztak, akkor jelenlegi munkahelyükön sújtólégrobbanás történt, ez számos dolgozót elriasztott a bányától, a termelés veszélybe került, s ezért brigádja elhatározta, hogy kollektíven áthelyezését kéri erre a népszerűtlen munkahelyre. azóta itt dolgoznak, s közreműködnek új fejtési módszerek bevezetésében, amelyek növelik a termelékenységüket s egyben a munkát is biztonságosabbá teszik.

hostyánszki pál,

----- a bátaszéki búzakarász tsz növénytermesztő brigádvezetője új kezdeményezésüknek, az önálló növénytermesztő komplex brigád létrehozásának eredményeiről szólt, az új szervezeti forma tervszerűbbé tette a munkát, s ezzel javította a munkafegyelmet. 1968-ban a brigád tagjai átlagosan 240 tízórás munkanapot dolgoztak, ami a gazdaság történetében szinte egyedülálló. az egy főre jutó évi termelési érték elérte a 758 000 forintot, ami országosan is figyelemre méltó. ennek megfelelően keresetük is megnőtt: egy-egy brigádtag évi átlagos jövedelme tavaly túlhaladta a 34 000 forintot. a gazdaságban most újabb hasonló komplex brigádokat hoznak létre.
/ folyt. köv./

13.30/szb

-29-

13.30/szb

bb 28. 6 hónapi szabadságvesztésre ítélték a karambolozó mozdonyvezetőt

vid/ká-ju -cz

1969. április 12.

foglalkozás körében elkövetett súlyos testi sértést okozó gondatlan veszélyeztetés miatt került a vádlottak padjára Imre István 33 éves tatabányai mozdonyvezető. a múlt év júliusában tatabánya-felső és szár között diesel mozdonyával beleszaladt a tilos jelzés miatt a nyílt pályán veszteglő személyvonatba. Imre István többszörösen és durván megsértette a foglalkozási szabályokat. nem vette figyelembe a kifizetés nélküli kettős sárga jelzést, amely azt jelenti, hogy a következő jelzőnél megállj parancs várható, a megállj jelző mellett megállás nélkül haladt el és az előírt 2 perces tartozkodás nélkül haladt el és azután sem tartott be a sebesség korlátozó rendelkezést. amikor észrevette az előtte álló vonatot, fékezett ugyan, de már késő volt, beleszaladt az utolsó kocsiába. a karambol miatt a nemzetközi útvonalon több órán át szünetelt a forgalom. egy személy 20 napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. s 160.000 forint kár keletkezett.

az esztergomi megyei bíróság Imre István ügyében az első fokon kiszabott 6 hónapi felfüggesztett szabadságvesztést jogerősen letöltendő szabadságvesztésre súlyosbította. Marton László 52 éves bicskei vonatvezetőt - aki szintén a mozdonyon tartozkodott és kisebb mértékben ugyan, de felelősség terheli a történetekért 4 hónapi felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték. /mti/

--

bb 29. 39 aranykoszorus ifju mester

vid-ju ká -cz

1969. április 12.

a debreceni vasutigazgatóság öt nagy vasuti csomópontján minden esztendőben szakbizottságok előtt adnak számot a szakma ifju mestere mozgalom részvevői felkészültségükről, tudásukról. a mostani vizsgákon 117 vasutas fiatal felelt meg a követelményeknek és szerezte meg a szakma ifju mestere címet. a fiatalok alapos felkészülését mutatja, hogy 39-en aranykoszorus jelvényt kaptak. /mti/

--

14.35/ju

-30-

14.35/ju
13.00 Dm

bb 26. „egy mentőautót vietnamnak,, - szocialista brigádok kezdeményezése mezőhegyesen

vid/ká bh

1969. április 12.

ammezőhegyesi állami gazdaság 57 szocialista brigádja „egy mentőautót vietnamnak,, jelszóval vietnámi műszakot kezdeményezett. a tehénészek, sertéshizlálók, építők, növénytermelők, gépjavítók, műszakiak egyaránt részt vesznek a nemes mozgalomban. május közepén magyar-vietnámi barátsági napot rendeznek, s ez alkalommal adják át a mentőautó árát a vietnámi képviselőinek. az „egy mentőautót vietnamnak,, kezdeményezés nagy visszhangra talált a környékbeli mezőgazdasági és ipari üzemekben. /mti/

--

bb 27. fiatal vasutas technikusnő kiemelkedő munkasikere

vid/ ká bh - cz

1969. április 12.

székely Józsefné, a máv szombathelyi távközlő- és biztosító berendezési fenntartási főnökség fiatal szakembere nyerte el a közlekedés- és postaügyi minisztérium különdíját a „kiváló ifju mérnök, közigazdász és technikus,, mozgalom keretében készített szakdolgozatáért. ebben váltózáras, fényjelzés vasuti berendezést tervezett minimális huzalszerkezettel. a berendezés a kisebb forgalmu állomások munkájában jól hasznosíthat, ezért több helyen felszerelik. az első balatonfüreden üzemel majd. /mti/

--

bb 31. uj bélyegek

tr /je bh -cz

1969. április 12.

a posta vezérigazgatóság közli, hogy április 15-én 40,- 60,- 80- fillér, 1, 1.20, 2,- 3,- és 4- forintos címletekből álló lepkeket ábrázoló bélyegsorozatot bocsát forgalomba. ugyan ezen a napon kerül forgalomba a múlt évben kibocsátott balatoni bélyegsorozat kiegészítő értéke, a 40 filléres bélyeg is. /mti/

--

13.45/szb

- 31 -

13.45/szb

13.00 Dm

bb 30. tíz éves a haldex

vid/ká bh -cz

1969. április 12.

ebben a hónapban ünnepli 10 éves fennállását a haldex lengyel magyar részvénytársaság. 1959 áprilisában írták alá a magyar nehézipari minisztérium és a lengyel bánya- és energiaügyi minisztérium képviselői azt az államközi egyezményt, amellyel megalapították a részvénytársaságot a lengyel kőszénbányák meddőhányóinak értékesítésére.

a tatabányai szénbányák haldex osztályán tízéves tapasztalat az mti munkatársát a részvénytársaság 10 éves tevékenységéről. elmondották, hogy a közös vállalkozás eredményei igazolják az ilyen nemzetközi együttműködés helyességét. a 10 év alatt olyan munkamódszereket alakítottak ki, amelyeket a szocialista országok bármelyike hasznosíthat. a haldex beruházási céljait a programszerint valósította meg és elérte az államközi megállapodásban rögzített széntermelést. a közös vállalkozás alapjait 320 millió zlotys beruházással teremtték meg. ebből az összegből 1961-ben épült fel - magyar tervdokumentáció alapján - az első lengyel meddőfeldolgozó üzem, és tavaly adták át az ötödik ilyen létesítményt. ezekben az üzemekben a tatabányai szakemberek tapasztalásainak alkalmazásával a 10 év alatt összesen 12 millió tonna meddőt dolgoztak fel. ebből csaknem 1,5 millió tonna, csaknem 6000 kalóriás szenet nyertek. a kitermelt szén egyik felét önköltségi áron a magyar partner, a másik felét a lengyel ipar kapta. a szén visszanyerése után visszamaradó meddőanyagot jó formán az utolsó grammig értékesítették, a cement és kerámia iparban alapanyagként, a bányákban pedig tömédékként hasznosították. ezt a nyersanyagot például már több mint 40 téglagyár használja. lengyel szakemberek kiszámították, hogy a meddő bányatömedékelésre való felhasználásával 8 millió tonna homok kitermelése vált feleslegessé.

a tatabányai szénbányák haldex osztályán az együttműködés új terveit is ismertették. olyan beruházások lehetőségével foglalkoznak, amelyek segítségével az eddiginél nemesebb termékeket állíthatnak elő meddőből. kísérleteik ugyanis azt bizonyítják, hogy a hánnyókból kimosott meddőközet könnyű betonpanelek előállítására is alkalmas. /mti/

- 32 -

13.50/szb

135/ho
HooDny

bb 32. időjárásjelentés

tr szb

1969. április 12.

a meteorológiai intézet jelenti április 12-én, szombaton délben;

változékony idő

a nyugat-keleti irányú pályát követő, mérsékeltvízi ciklonok erős széllel, váltakozva meleg és hűvös légtömegeket sodornak szarvöldünk belseje felé. ez a gyors időváltozási zóna az elmúlt nap során délebbre csuszott és így szombat reggelre már a kárpát-medencén is áthaladtak időjárási frontok. a következő nap folyamán a változékony idő zónája teljesen kiterjeszkedik közép-euró pára, és várható, hogy a brit szigetek környékén csatlakozó grönlandi típusú hűvösebb levegőfajta napközben már elárasztja a kárpát medencét.

házánkban pénteken északnyugat felől fokozatosan befelhősödött az ég, így a bakonytól észak-nyugatra és az északi hegyvidéken csak 2-6 óra közötti napfénytartamot mértek, viszont az ország más részein 4-7-10 órán át tartó napsütés volt. a hőmérséklet napközben 20 fok körül alakult ki. szombat reggelre borult ég alatt, általában 7-12 fokos lehülés fordult elő, de északkeleten egy-két helyen 5-6 fokra szállt le a hőmérséklet. a délutáni órákban érkezett eső-zóna hajnalig kelet felé távozott, amiből a dunántul déli megyéit kivéve az ország nagyrészen volt eső, de mennyisége csak egy-két helyen haladta meg az 5 millimétert. szombat délelőtt eső már sehol sem esett. változóan felhős ég mellett a hőmérséklet 11 órára 14-19 fokot ért el.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 14,4 fok volt, 4,1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, gyengén süllyed.

várható időjárás szombat estig: változó mennyiségű felhőzet, inkább csak vasárnap sokfelé záporosóval, egy-két helyen zivatarral. mérsékelt, időnként élénk nyugati, majd északnyugatra forduló és megerősödő, helyenként viharos szél. enyhe éjszaka. a nappali hőmérséklet csökkent, hajnalra 5-10 fokig hűl le a levegő. a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 15 fok körül várható.

a duna vízállása budapestnél 318 centiméter. /mti/

-.-

-33-

14.00/szb

1405/ho
1430/2

bb 33. 11. hasszán marokkói király

hné/za bh -cz

1969. április 12.

táviratban mondott köszönetet losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének a marokkói nemzeti Ünnepek alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

--

bb 34. végetért a tudományos ülészek az elte-en

t fe/mm zs bh hk

1969. április 12.

szombaton az ötvös Lőránd tudományegyetemen befejezte munkáját az a kétnapos tudományos ülészek, amelyet a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója tiszteletére rendeztek. a tudományos tanácskozáson elhangzott előadások a tanácsköztársaság jogpolitikájának és jogalkotásának kérdéseivel, a szocialista jogi intézmények felállításának jelentőségével foglalkoztak.

az ülészek második napján dr. névai László egyetemi tanár, az igazságügyi szervezet és a polgári eljárás átalakítása a magyar tanácsköztársaságban,, dr. trócsányi László, a magyar tudományos akadémia állam és jogtudományi intézetének tudományos munkatársa,, a magyar tanácsköztársaság munkaügyi jogalkotása, és dr. veres József egyetemi docens,, mezőgazdasági jogi alapkérdések a magyar tanácsköztársaságban,, címmel tartott előadást. az ülészek végén dr. szabó Imre akadémikus, a magyar tudományos akadémia állam és jogtudományi intézetének igazgatója foglalta össze az elhangzottakat./mti/

--

- 34 -

14.07/ju

1419 no

1434

bb 35. / képző- és iparművészeti nívódíjak

mmé-ju zs hk

1969. április 12.

a művelődésügyi minisztérium ez évtől kezdve a képzőművészek és iparművészek legjobb alkotásait nívódíjjal jutalmazza.

első alkalommal következő művészek részesültek nívódíjban: balogh István grafikusművész 1968-ban tervezett politikai plakátjaiért; bernáth Aurél festőművész uri utcai freskójáért; dománovszky Endre festőművész miskolci gobelinjéért; hincz Gyula festőművész, a fészek klubban elhelyezett gobelinjéért; kokas Ignác festőművész a velencei biennálén bemutatott képanyagáért; Konecsni György grafikusművész kiállításán bemutatott plakátjaiért és plakátterveiért; Makrisz Agamemnon szobrászművész, a fiatal képzőművészek szövetségének jubileumi kiállításának rendezéséért; Somogyi József szobrászművész salgótarjáni emlékművéért; Tar István szobrászművész, gyűjteményes kiállításáért.

a nívódíjakat Molnár János, művelődésügyi miniszterhelyettes adta át szombaton a művelődésügyi minisztériumban./mti/

--

bb 36. kedvezően alakul az influenza-helyzet a fővárosban

ms/tm-ju zs hk

1969. április 12.

Ugy látszik, a jó időbeköszötnével lassan az influenza is eltűnik: legalábbis erre mutatnak megbetegedések budapesti adatai. míg kedden 11.700-an jelentkeztek az orvosoknál influenzás, lázas megbetegedéssel, addig a következő napokban folyamatosan csökkent az új megbetegedések száma és pénteken az orvosok hater az új esetről adtak számot. hasonlóan csökkentek a kórház betegszámlái is; a keddi 170 beteg helyett pénteken 83-at vittek influenzával kórházba. vidéken a helyzet változatlan. több megyében kórházi felvételi, illetőleg beteglátogatási tilalmat rendeltek el, bár sehonnan sem érkezett jelentés a megbetegedések nagyobb mérvű fokozódásáról./mti/

--

14.12/ju

-35-

1415 no

1432

bb 37. kitüntették a balatonkenesi sirály ktsz-t

vid/ká bh hk

1969. április 12.

az okisz a szövetségi mozgalom két évtizedes fennállása alkalmával kiváló eredményeiért a huszadik évforduló tiszteletére alakított zászló -val tüntette ki a balatonkenesi „sirály”, vas műanyagfeldolgozó ktsz-t. az erről szóló oklevelet és zászlót a velejáró pénzzutalommal együtt veszprémben a szombaton megtartott mérlegzáró közgyűlésen adták át a szövetségnek. /mti/

..-

bb 38. nyomdában a „fesztivál ujság”, - gazdag program a 10. miskolci rövidfilmfesztiválon

vid/ká bh hk

1969. április 12.

Ünnepi hangulatban várja miskolc a 10. magyar rövidfilmfesztivál megnyitását. a hátfőn kezdődő egy hetes seregszemlén a mozifilmek kategóriájában több mint száz hirdó- és rövidfilm, míg a tv. kategóriában negyvennél több hirdó-, riport- és rövidfilm kapott „rajtengedélyt”,

a hazai filmalkotókön kívül mintegy 30 országból várnak vendégeket. a rendezőség gazdag programról gondoskodott részükre a jubileumi kisfilm fesztivál résztvevői ellátogatnak többek között aggtelekre, ahol hangversenyt rendeznek tiszteletükre a világhírű baradla barlang földalatti óriás-termében. megtekintik a diósgyőri várat, ahol toronyzenét hallgatnak.

a vetítések a szakszervezetek borsod megyei tanácsa megyei művelődési otthonának nagytermében, illetve a filmklubban tartják. naponta négy alkalommal vetítenek filmeket a nagyközönségnek. „mini fesztivált”, rendeznek a miskolci nehézipari műszaki egyetemen, valamint négy borsodi településen, többek között a farkaslyuki bányatelepen és kazincbarcikán.

a fesztivál ideje alatt nemzetközi találkozókra is sor kerül.

a legjobb filmeket 16 díjjal jutalmazzák, többek között a szot által alapított fődíjjal, és a miskolc megyei jogú városi tanács által alapított díjjal.

nyomdába került már a „fesztivál ujság”, első számának kézirat, amelyet hétfőn, a megnyitó alkalmából osztanak szét a résztvevőknek.

..-
- 36 -

14.20/ju

14.20/ju
14.20/ju

bb 39. 50 új idegenvezető vizsgázott borsodban

vid-ju ká hk

1969. április 12.

a tit borsod megyei szervezete az érdekelt intézményekkel közösen félszáz idegenvezetőt képzett ki, akik szombaton vizsgáztak. nagyobb részük fiatal értelmiségi, pedagógusok, egyetemi hallgatók.

az egy évig tartó előadás sorozaton a hallgatók megismerkedtek többek között borsod és miskolc gazdaságföldrajzával, természeti értékeivel, történelmi és műemléki nevezetességeivel- gyakorlatképpen önállóan szerveztek turákat.

a jelöltek a vizsgán is megállták helyüket, s részükre idegenvezetői engedélyt állítottak ki. /mti/

..-

bb 40. a 15. lottó játékhat

hné-ju hk

1969. április 12.

a 15- játékhaten öt-találalatos szelvény nem volt. az egyes osztályokra jutó nyereményösszegek a nyereményilleték levonása után a következők:

a négytalálalatos szelvények száma 17, a nyeremény egyenként 208 050 forint. háromtalálalatos szelvény 2 557 volt, ezekre egyenként 692 forintot fizetnek. a 102 172 kéttalálalatos szelvény egyenkénti nyereményösszege 20 forint. /mti/

..-

14.18/ju

-37-

14.18/ju
14.18/ju

bb 41. kokas ignác képei, herczeg klára szobrai a műcsarnokban

t tf/mm zs bh hk

1969. április 12.

két új tárlat nyílt szombaton a műcsarnokban.

kokas ignác festőművész alkotásait sorakoztatták fel a középső nagytermekben, ahol már jóval a nyitány előtt az érdeklődők népes serege gyűlt össze, köztük volt a művésztsadalom sok ismert személyisége. várkonyi zoltán kossuth-díjas színművész méltatta megnyitó beszédében a képzőművészek közögenerációjához tartozó kokas ignác munkásságát, azt az alkotói pályát, amelyhez a képzőművészeti főiskolán kmetty jános és bernát aurél adott indítást. két ízben kapott rendkívül dekoratív festménye-ért munkácsy díjat a mester, aki tavaly a velencei biennálén - sok külföldi szereplése közül egy alkalommal - önálló kollektív-vel képviselte a magyar pikurát. harmincegy-néhány kompozíció szerepel az új kiállítás anyagában, amely olajtempera-képekből, zömmel nagyméretű alkotásokból áll.

herczeg klára - kislaludi stróbl zsigmond egykori tanítványa - mutatja be szobrai a műcsarnok kamaratermében, ahol pogány ö. gábor a nemzeti galéria főigazgatója mondott megnyitót a kiállításához. ebben a kollektívban a portré szobrok dominálnak, s kisebb részben plakettek szerepelnek és néhány szoborterv is látható.

mindkét bemutatót május közepéig kereshetik fel az érdeklődők. /mti/

..

bb 43. új üzem épül ózdon

vid/ká bh hk

1969. április 12.

az ózdi kohászati üzemekben a gyártmányok minőségének javítására új, ugynevezett felülettisztító üzem épül negyven millió forintos ráfordítással, amelyet a gyár saját forrásaiból fedez. az üzem alapozási munkáival már végeztek és most megkezdtek az üzemcsarnok vasszerkezetének szerelését. a több mint ezeröt-száz négyzetméter alapterületű üzemcsarnokban csiszoló- és egyéb megmunkálógépek segítségével távolítják el a gyártmányokon, acélbugákon mutatkozó felületi hibákat, repedéseket, s így jobb, kifogástalanabb minőségű árut adnak a rendelőknek. az új üzemből a terv szerint 1970 első felében kezdik meg a munkát és évente mintegy harmincezer tonna gyártmány minőségét javítják. /mti/

..

- 38 -

14.23/ju

14.23/ju
14.23/ju

bb 42. újabb tiltakozások az amerikaiak délvietnami kegyetlenkedései ellen

1 di/inné zs bh hk

1969. április 12.

a délvietnami ba lang an falu tragikus pusztulásának hírére megsokszorozódott az amerikai agresszorok kegyetlenkedéseit megbélyegző megmozdulások és állásfoglalások száma. a hazafias népfront országos tanácsának titkársága táviratban tiltakozott richard nixonnál, az egyesült államok elnökénél a terrorakciók, az elvetemült bűncselekmények ellen.

- hazánk békeszerető lakosságát mélységesen aggasztják és felháborítják az amerikai csapatok és szövetségeseik vietnamban elkövetett szörnyű cselekedetei. az ön adminisztrációja kitart a háború fokozása mellett dél-vietnamban és laosz, illetve kambodzsa területére is kiterjeszti a harcokat. a leghatározottabban tiltakozunk a tömeggyilkosság miatt, követeljük a felelősök nevének nyilvánosságra hozatalát és legszigorúbb felelősségrevonását. kormányra adjon utasítást az agresszió feltétel nélküli megszüntetésére és tartsa tiszteletben a vietnami nép függetlenségét. önrendelkezési jogát, - hangsúlyozza a távirat.

számos üzem, intézmény dolgozóit tiltakozó táviratot juttattak el az országos békatanácshoz azzal a kéréssel, hogy nevükben is emelje fel szavát a kegyetlenkedések ellen. a vörös csillag traktorgyárban röpgyűléseken bélyegezték meg az egyesült államok népiértő politikáját elítélték a szinte példa nélkül álló hadviselési módszereket a kállai éva egészségügyi szakiskola tanárai, diákjai és hallgatói, az újpesti cémagyár munkásai, az istván kórház orvosai, dolgozói. „felháborodva értesültünk arról, hogy 400 délvietnami hazafit a tengerbe fojtottak. ez a szörnyű cselekedet újabb bizonyosság az impérialista agresszorok barbárságára, embertelenségére, és összeegyeztethetetlen a párizsi tárgyalásokon hangoztatott amerikai békeszólásokkal. tiltakozunk a fasizta módszerek ellen és követeljük a vietnami háború feltétel nélküli és azonnali befejezését, - hangsúlyozta a pamutnyomóipari vállalat kelenföldi textilgyárának távirata. hasonló szellemben foglaltak állást a szerszámgyári munkások esztergálygyárának és az országos takarékpénztár iv. kerületi fiókjának dolgozói is. /mti/

14.35 bh

..
- 39 -

14.35/bh

bb 17. /folytatta munkáját... 3. folyt./-szb

czeichmeiszter mária,

----- a kaposvári pamutfonóipari vállalat ifjusági szocialista brigádvezetője elmondotta: örvendetes a városra nézve kaposvár iparosodása, üzemük munkáját azonban ez nehezíti. igen mostoha munkakörülmények között, három műszakban dolgoznak, ezért munkásaik szívesebben mennek el a város új üzemébe. a szocialista brigádok mindent megtesznek a termelés növelésére, de a gyárból hiányzó mintegy 500 személy munkáját képtelenek pótolni.

maticsek ferenc,

----- a gyöngyösi máv-állomás vonatvezetője, szocialista brigádvezető is elsősorban a gondokról szólt. a vasúti szolgálat elvesztette vonzóerejét, s még a jólképzett, tapasztalt dolgozók is otthagyják a máv-ot. igen nehéz a törzsgárda kialakítása és megtartása, mert elhanyagoltak a szociális körülmények, igen hosszú a munkaidő, nagy a felelősség és mind-ezek a bérezésben nem jutnak kifejezésre. nagyobb segítséget, több megbecsülést várnak a szocialista brigádok a gazdasági vezetőktől. véleménye szerint módosítani kellene a szocialista brigádok kitüntetésének rendszerét. a mostani ugyanis a brigádok túlzott együtt-tartására ösztönöz, még akkor is, amikor a munka, a termelés az ellenkezőjét követeli. azt várják, hogy munkakörülményeik hasonlóak legyenek a más területen dolgozókéhoz és a munkájukkal járó felelősséggel arányos bérezésben részesüljenek.

szabó jánosné,

----- a debreceni ruhagyár szocialista brigádjának vezetője egyebek között elmondta, hogy a vállalat gazdasági vezetői nagyra becsülik a szocialista brigádok tevékenységét, segítőtársaiknak tartják azokat. persze nem minden szocialista brigád kiváló, különösen belső életükben még sok a tenni-való. üzembe dolgozóinak többsége nő, ezért nehéz a közös mozgalom szervezése, a munkaidőn kívüli követelmények teljesítése.

ezzel a hozzászólások sora véget ért, majd szünet következett.

/folyt.köv./

14.47/szb

-40-

14.12.20

15.4

bb 17. folytatta munkáját... 4. folyt./-szb

a szünet után gáspár sándor válaszolt

----- a vitában elhangzottakra.

elmondotta: a szocialista brigádvezetők tanácskozása megfelelő feladatának, sokoldalúan elemezte, hogy mit kell tenni a mozgalom továbbfejlesztéséért. az elmúlt tíz esztendő tapasztalatai, az ágazati konferenciák és a most befejeződött országos tanácskozás vitái arra is utalnak, hogy a brigádok életében bizonyos igazításokra, javításokra van szükség, amelyek még eredményesebbé teszik majd a mozgalmat. ezzel kapcsolatban három területen kell meghatározni és megoldani feladatokat.

tovább kell javítani a mozgalmi szervek munkáját, el kell érni, hogy a szakszervezetek, a párt- és a kisz-szervezetek többet és jobban foglalkozzanak a szocialista brigádmozgalommal. egyértelműbbé kell tenni, hogy a szocialista brigádmozgalom fejlesztéséért mindenekelőtt a szakszervezetek felelősek, együttműködve a párt- és kisz-szervezetekkel.

gáspár sándor elmondotta, hogy a kisz központi bizottságával történt megegyezés alapján a szot elnöksége vagy titkársága a kisz megfelelő vezető szervével valószínűleg ez év második felében együttes ülésen összegezi a szocialista brigádmozgalom tapasztalatait. választ kívánnak adni az erkölcsi és az anyagi ösztönzésrel kapcsolatos kérdésekre, s igyekeznek tisztázni olyan problémákat is, mint például azt, hogy a brigában eltöltött időt hogyan kellene figyelembe venni a törzsgárda tagság odaitételekor. néhány fontosabb kérdést a végleges döntés előtt valószínűleg szakmánként a szocialista brigádokkal is megkonzultálnak.

a munka javításának másik fontos szektora a gazdasági terület. az eddiginél jobban kell foglalkozniuk a szocialista brigádmozgalommal az irányító szerveknek is. a műhelyek vezetőitől egészen a minisztertanácsig. gáspár sándor utalt arra, hogy a szot és a kisz tervezett közös megbeszélésének tapasztalatait a kormánynak is tudomására hozzák majd a minisztertanács és a szot vezetőinek immár hagyományosá váló egyik találkozásán. előfordulhat, hogy egyik-másik kérdésben, például anyagi természetű ügyekben mt-szot határozatra is szükség lesz.

/folyt.köv./

15.05/szb

-41-

15.10.20
15.4

bb. 17. / folytatta munkáját.... 5. folyt./ gy

a mozgalom fejlesztésének harmadik feladata a brigádok belső életének további javítása. fontos például, hogy meggyorsuljon a brigádokban a művelődés folyamata. ennek módszereit természetesen nehéz megfogalmazni. a lényeges az, hogy a művelődés állandósuljon, mindenki képezze magát, minél magasabb legyen szocialista brigádjaink műveltségi színvonala. elengedhetetlen az is, hogy a brigádok tagjai helyesen értelmezzék a közösségi érdeket és saját érdekeiket. a jutalmak egyenlőségi módon történő elosztása, a későnjövőket, a mulasztókat védő kisebb-nagyobb cinkosságok gyakran ronoszenvet váltanak ki, valójában azonban károsak mind a kollektívára, mind az egyénre. a brigádtagok legyenek megértőek egymás iránt, de ne nézzék el egymás hibáit. a brigádok összefogása rendkívül hasznos, de vigyázni kell arra, hogy ne szakadjanak el környezetüktől, mert csak a nagyobb kollektíva együttesen tudja jól megoldani a feladatokat.

gáspár sándor befejezésül sok sikert kívánt további munkájukhoz a szocialista brigádoknak.

az elnöklő ribánszki róbert, a kisz központi bizottságának titkára bejelentette, hogy a résztvevők közül 171-en jelentkeztek hozzászólásra, s közülük idő hiányában csak 31-en szólaltak fel. bejelentette azt is, hogy a tanácskozás teljes anyagát nyomtatásban rövidesen közreadják.

ezzel befejeződött a szocialista brigádvezetők 3. országos tanácskozása./mti/

--

15.30/gy

1178 Jela

- 42 -

bb 44. losonczy pál,

k gj/ tr zs bh hk

1969. április 12.

az elnöki tanács elnöke szombaton táviratban üdvözölte lahja khan tábornokot, a pakisztán-izlám köztársaság elnökét hivatalba lépése alkalmából./mti/

--

bb 45. kiss károlynak,

mm zs bh hk

1969. április 12.

a szot alelnökének vezetésével szombaton négy tagu szakszervezeti küldöttség utazott baráti látogatásra afrikába. a küldöttség eleget tesz a szudáni, a nigériai, a dahomey-i, a sierra-leone-i és a felső-voltai országos szakszervezeti központok meghívásának. utjuk során megismerkednek az érintett országok dolgozóinak élet és munkakörülményeivel, s tárgyalásokat folytatnak a szakszervezetek vezetőivel./mti/

--

bb 46. monus gábor,

mm zs bh hk

1969. április 12.

a szot nemzetközi osztályának vezetője szombaton skóciába utazott, ahol megfigyelőként részt vesz a skót tuc kongresszusán.

--

bb 47. dr. schweitzer pál professzor,

k fe/gk zs bh hk

1969. április 12.

a pennsylvaniai állami egyetem nyugalmazott tanára, a budapesti műszaki egyetem tiszteletbeli doktora hétfőn este 6 órai kezdettel előadást tart a budapesti műszaki egyetemen „miként biztosítja az „optimizer„ egyidejűleg a legnagyobb motorteljesítményt és a legkedvezőbb tüzelőanyagfogyasztást?„ címmel./mti/

--

15.35/gy

1181 Jela

- 43 -

bb 49. nehéz április - összetöröltek a tavaszi mezőgazdasági munkák

vid/kz/mén/um ká hk

1969. április 12.

nehéz, munkás az április az idén a mezőgazdaságban. a hosszan elnyúlt télvége és a rendkívül csapadékos tavasz eleje miatt késve indultak a szántóföldi munkák, s így kétszer annyi a tennivaló, mint más évek ugyanezen időszakában. az ország nagy részén évtized óta nem volt olyan tavaszi munkatorlás, mint ezekben a hetekben. jellemző, hogy a gazdaságok még nem fejezték be a korai tavaszi növények vetését, de több helyütt - baranya, hajdu-bihar, szolnok, győr-sopron és somogy megyében - már hozzá kellett fogni a legkésőbbi növény - a kukorica - vetéséhez is. lényegében két tavaszi hónap munka feladatait kell teljesíteni a mezőgazdaságnak áprilisban. baranyában holdban számítva ez körülbelül másfélszer annyi vetést jelent, nem beszélve az egyéb időszakos kertészeti, szőlészeti, erdőtelepítési és vízrendezési tennivalókról. a gazdaságok nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy megbirkózzanak a feladatokkal. baranyában 3.000 traktort, „vezényűt”, a földekre és mellettük munkába állították a lófogatokat is. amíg a munkatorlás nem enyhül a vasár-és ünnepnapokon is teljes műszakot tartanak. a szakemberek úgy számítják, hogy az emberi és a gépi-erő e nagymérvű koncentrációjával két hét alatt 50.000 holdat vehetnek be.

szolnok megyében a legkorábban elvetett tavaszi árpa, borsó és lucerna már zöldell. közvetlenül befejezés előtt áll a megyében a cukorrépa vetése is. a megye gazdasági hozzáálltát a rizstermelésre kijelölt táblák talajának előkészítéséhez. a tervek szerint a tavalyinál 2500 holddal nagyobb területet vetnek be vizigabonával. a duna-tisza közén kibujtak a földből a korai burgonya első hajtásai és zöldellnek a vörshagymával beültetett földek. a gyümölcsfák virágzását egyelőre még késleltetik a hűvös éjszakák. a megyei kertészek úgy számítják, hogy emiatt az egyébként más-más időpontban szirmot bontó gyümölcsfák az idén lényegében egyidőben virágzanak majd. nem mindennapi látvány lesz a vidék mintegy 10 millió gyümölcsfájának tavaszi pompája. győr-sopron megyében a hét végére végeztek az árpa, a zab, a borsó és a mák vetésével. több ezer holdon földbe tették a táj egyik legfontosabb növénye, a cukorrépa magját is. a szomszédos vas megyében a szövetkezeti gazdaságok zöme ugyancsak elvetette már tavaszi kalászosokat.
/ folyt. köv. /

15.40/gy

1544 Jelsz
16.17

- 44 -

bb 49. / nehéz április... folyt./ um

somogyban az utóbbi héten tízezer holddal gyarapodott a a borsóval, tavaszi árpával, zabbal, cukorrépával, burgonyával, és kukoricával bevetett terület. borsod megye erdős-dombos edelényi és ózdi járásában, valamint az abauji részeken sokhelyen még nem melegedett át kellőképpen a talaj, s ez késlelteti a vetést. annál nagyobb lendülettel dolgoznak a megye déli alföldi jellegű tájain. ezeken a területeken a borsó vetését befejezték, s a tervezett 30.000 hold mintegy 50 százaléka földbe került a tavaszi árpa magja. a sátorajtai helyi járásban a napsütött domboldalokon az őszi gabonák már annyira fejlettek, hogy meg kellett kezdeni a vegyszeres gyomirtást./mti/

-.-

bb 50. négy hullámban közeledik az újabb lehülés

1 tz/mm/um 1e hk

1969. április 12.

szombaton reggel nyugat-európa partvidékére sarkvidéki származású légtömegek érkeztek, nemcsak átfutó esőket és változó felhőzetet okozva, hanem a lehülés folyamatát és megindítva. ez a levegőtömeg azóta tovább nyomult előre, a kontinens belseje felé, és vasárnap valószínűleg elérkezik az mi határainkhoz is, megnövelve a zivatarok kitörésének valószínűségét is.

ezt az első hullámot 500-800 kilométeres hátránnyal két további követi, mögöttük pedig már olyan légtömegek közelednek, amelyeknek hőmérsékletet szombaton reggel a fagypontra sem érte el.

a kellemes 20 fok körüli hőmérsékletek után tehát legalább néhány napra újabb hűvösebb időjárás következik. igaz, ezének a sarki eredetű légtömegeknek még többszáz kilométert kell megtenniük, amíg a kárpát medencéhez elérkeznek, s közben állandóan érintkezniük kell az óceán, illetve a földfelszín most már melegedő rétegeivel, ide tehát már nem annyira hidegen jutnak el.

az eredmény várhatólag az lesz, hogy időjárásunk jellege nagyjából változatlan marad, felhőátvonulások, átfutó esők fogják jellemezni, az enyheség azonban rövid időre eltűnik. hogy visszatérés-e mennyi ideig kell várnunk, azt ma még nem lehet kiszámítani. de valószínűnek látszik, hogy az átmeneti lehülés nem igen tart majd két-három napnál tovább.

vasárnapra virradóra az éjszaka még enyhe lesz, a hőmérséklet hajnalban sem süllyed 5-10 fok alá, igaz, hogy a vasárnapi maximum sem fogja meghaladni a 15 fokot./mti/

15.50/um

- 45 -

1544 Jelsz
16.17

bb. 48. ujdonságok az ibusz-nál

t hbj/gk/1e/gy/hk

1969. április 12.

szombaton sajtótájékoztatót ismertették az ibusz idei programját.

a balatonon az idén zömmel május 15-én nyitnak a szállodák és a motelek. május 15 és 23 között „vidám napok”, címmel rendez érdekes programot az ibusz a hazai vendégeknek. április 28-án indul az első ibusz-lovastúra a mátrában és a Bükkben, a külföldiek részéről máris nagy az érdeklődés.

néhány ujdonság a külföldi társasutazási programból: egyhetes kirándulás a gyilkos-tóhoz, májustól októberig nagy körutazások az ndk-ban, érintve drezdát, meissent, lipcsét, erfurtot, weimart, autóbusz-utak ungvárra, munkácsra.

európa nagyvárosaiban egyébként két és félmillió prospektus tájékoztatója az érdeklődőket a magyarországi utazási lehetőségekről. százhusz kópia áll rendelkezésre idegenforgalmi filmekről, amelyek a legszebb magyar tájakat mutatják be. ezeket a filmeket a partner idegenforgalmi cégeknél vetítik, sőt például a belga és a skót televízió is közönsége elé viszi. sajnos még így sem elegendő külföldön a propaganda a magyar turisztikai lehetőségekről és az idegenforgalomnak erre a célra többet kellene áldoznia./mti/

--

bb. 51. vízre bocsátották a balatoni vitorláshajókat

vid-ká/gy/hk

1969. április 12.

a balatonon megkezdődött a vitorlássport tavaszi szezonja. a hajók kifutottak az ismét zöld színben pompázó nyílt vizekre.

szombaton, a kedvező időjárásban meglevenedtek a klubházak. a legtöbb helyen még a tavaszi vitorlafelhúzó ünnepségre és az első versenyre készítik fel a hajókat, számos vitorlázó azonban már most vízrebocsátotta hajóját.

/folyt. köv./
15.55/gy

- 46 -

1602 Juli
16.12

bb. 51. /vizre bocsátották... folyt./ gy

szombaton balatonfüred, balatonalmádi, aló fok, balatonföldvár és keszthely térségében népesítették be az öblöket és a partközeli vizeket a vitorláshajók tucatjai.

felkészülnek az idegenforgalmi idényre a vitorlás iskolákban is, ahol külföldi és hazai nyaralóvendégek százait tanítják meg a nyáron a vitorlázásra./mti/

--

bb. 52. derkovits emlékünnepe szombathelyen

vid-ká/gy/hk

1969. április 12.

szombathelyen az új derkovits városrész általános iskolájában derkovits gyula születésének 75. évfordulója alkalmából ünnepi hetet rendeztek. ennek keretében szombaton délelőtt vas megye képzőművészei és rajtanárai anketon méltatták a nagy proletárfestő munkásságát.

délután ünnepi ülésen emlékeztek meg derkovits alkotó művészetéről. az ülést követő hangversenyen a szombathelyi szimfonikus zenekar kamarazenekara és az ady endre művelődési ház madrigál kórusa adott műsort.

vasárnap az új tizenhat tantermes általános iskola felveszi derkovits gyula nevét. ez alkalommal kiállítás nyílik a művész műveiből és megkoszorúzzák a szülőházán elhelyezett emléktáblát./mti/

--

bb. 54. gagarin emlékünnepe komlón

vid-ká/gy/hk

1969. április 12.

az űrhajózás napján szombaton gagarin emlékünnepeket rendeztek komlón. délelőtt a hős szovjet űrpilóta nevét viselő általános iskolában kiállítás nyílt az űrhajósok életéről.

/folyt. köv./

- 47 -

16.02/um

1606 Juli

16.12

bb. 54. / gagarin.... folyt./ g

a központi Ünnepséget délután komló szivében, a Lenin-téren tartották. Gallusz József a városi tanács vb elnöke mondott ünnepi megemlékezést majd telepítette a tanácsház homlokzatán elhelyezett márványtáblát, amely tudtul adja, hogy ezen a helyen találkozott a város lakossága gagarinnal, a világ első űrhajósával 1961 augusztus 20-án. az avatás után a város párt, tanácsi és társadalmi szervei, valamint a gagarin nevét viselő munkabrigádok megkoszorúzták a márványtáblát./mti/

em b a r g o! 20.00 óráig!

bb. 56. összehívták az országgyűlés

-cz/še/gy/cz

1969. április 12.

a népköztársaság elnöki tanácsa az alkotmány 12. paragrafusa alapján /2/ bekezdése alapján az országgyűlést 1969. április 17. napján - csütörtök délelőtt 11 órára összehívta./mti/

bb. 55. Ünnepség a magyar-szovjet barátság kertben

vid-ká/gy/hk

1969. április 12.

kedves Ünnepség zajlott le szombaton a beregsurány és beregovo /beregszász/ közötti magyar-szovjet barátság kertben. a határmenti járások vezetői és dolgozói együtt emlékeztek meg az ötven év előtti első kommunista szombatról.

a beregsurányiak ez alkalommal 400 tő részét vitték magukkal, amit közösen ültettek el a barátság kertben./mti/

16.05/um

16.10. hely
16.4. hely

- 48 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

gy/bs

javítások a mai bb. 25-ös számú hírre / kádár jános beszéde/:

a 4. folytatás 2. bekezdése utolsó előtti sorában a szöveg helyesen: ...tartósan nem fogadható el, s nem felel meg a korábbi...

ugyancsak a 4. folytatás 3. bekezdése utolsó előtti sorának utolsó szava helyesen: m é r l e g ű n k .

a 4. folytatás 4. bekezdés 3. sorában a fecsegnek szó helyett f e c s e g t e k irandó.

az 5. folytatás 3. bekezdésének utolsó mondatát kérjük törölni. / a központi bizottság... nincs szükség/.

a 6. folytatás 1. bekezdése utolsó mondata helyesen a következő: nagy derűtlenség közben jegyezte meg, hogy iparunk olyan vastag újságpapírt gyárt, amin akár hóban is aludni lehet, pedig ha a felét megtakarítanák, csak fele vastagságú lenne, az újság is elegánsabb lehetne s talán a kenyérre is minden üzletben jutna egy-egy szelet papír.

ugyancsak a 6. folytatás 2. bekezdése utolsó sorának első szavai helyesen.... én bízom abban, hogy....

a 8. folytatás 1. bekezdése 4. sorában végződő mondat utolsó szavai helyesen: ...nyereségrészesedési k u l c s o k r ó l. ezeket...

ugyancsak a 8. folytatás 4. bekezdését teljes egészében visszavonjuk, helyette a következő szöveg felhasználását kérjük.

kádár jános ezután utalt arra, hogy túlságosan nagyok tűnik a különbség a termelés és a nyereségrészesedés növekedésének üteme között. így van ez akkor is, ha tudjuk, hogy a nyereséget természetesen nemcsak a termelés növekedése gyarapítja, hanem része van benne az önköltség csökkenésének és más tényezőknek is.

a 10. folytatás 4. bekezdésének 3. sorában kezdődő mondat /össze kell fogunk ellenük./ t ö r l e n d ő. a szöveg tehát így alakul: ..találkozunk. a párt központi bizottságának...

/folyt. köv./

16.10. hely

16.14. hely

16.4. hely

- 49 -

a szerkesztőségek.... folyt./ gy

a 11. folytatás 1. bekezdése 3. sorában „nemzetközi kérdésben,, helyet nemzetközi kérdéseken irandó.

az 1. bekezdés után kérjük a következő szövegrészt beiktatni:

a nemzetközi helyzet bonyolult, de bármennyire is az legyen, a legelső feladatunk az, hogy következetesen kitartsunk szocialista céljaink és politikánk mellett.

- a magyar népköztársaság - folytatta -

a 12. folytatás 1. bekezdése a fenti javítás miatt tehát törleendő.

a 12. folytatás 3. bekezdése utolsó előtti sorában a szöveg helyesen: ...területeket vissza kell adni a törvényes tulajdonosainknak...

/mti/

bb. 58. kazah küldöttség érkezett hazánkba

t ms/j/zs/11 la

1969. április 12.

a kazah kultúra napjai alkalmából szombaton kazah küldöttség érkezett budapestre, a küldöttség vezetője sz. n. imasev, a kazah kommunista párt központi bizottságának titkára, a köztársaság legfelsőbb tanácsának tagja, tagjai: r. s. samzsanova, a szovjet baráti társaságok szövetsége kazah tagozatának elnöke, a. n. nuszupbekov akadémikus, a kazah szszk tudományos akadémiájának elnöke, az mszbt kazah tagozatának elnöke, roza dzsamanova, az alma-ata-i opera és balettszínház szólistája, a szovjetunió népművésze és v. sz. poluhin építőipari brigádvezető, a kazah szszk legfelsőbb tanácsának tagja.

/folyt. köv./

17.00/11

1704 bel.
1732

- 50 -

bb. 58./ kazah ... 1. folyt./ 11

a küldöttséggel együtt érkezett a kazah állami népi együttes, amely a kulturális napok alkalmából mutatja be hazája népművészetét a magyar közönségnek.

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren mihályfi ernő, az mszbt elnöke, jakab sándor, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, molnár jános művelődésügyi miniszter-helyettes, kardos lászló és ligeti lajos akadémikusok, az mszbt alelnöke, monori istván, a külügyminisztérium főosztályvezetője, valamint az mszbt és a művelődésügyi minisztérium több vezető munkatársa fogadta. ott volt f. j. tyitov, budapesti szovjet nagykövet és a nagykövetség több munkatársa.

a kazah nép és kultúra képviselőit mihályfi ernő köszöntötte. az üdvözlésre sz. n. imasev válaszolt.

x x x

sz. n. imasev a repülőtéren nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának: - örömmel jöttünk ebbe a szép országba, ahol az öles körű munkát fejtenek ki azért, hogy megismertessék népüket a különböző szovjet társaságok életével, munkájával, kulturális és gazdasági fejlődésével. tudjuk, hogy a múlt évben örményország kulturális életének képviselői jártak magyarországon.

- baráti meghívásra most mi jöttünk el, hogy a kazah kultúra ünnepe alkalmából elhozzuk egy távoli baráti nép üdvözléseit és izelítőt adjunk a magyar népnek a mi kulturánkból, népünk gazdasági tevékenységéből, életéből. ha csak töredékesen is, képet szeretnénk adni arról a fejlődésről, amelyet népünk, a szovjet állam következetes lenini nemzetiségi politikájának köszönhet.

- velünk együtt érkezett művészek közül nem egy a szovjetunió népművésze címet is elnyerte, és számosan kaptak köztársaságunkban különböző kulturális kitüntetéseket. reméljük, hogy az igényes magyar közönség előtt is méltón képviselik majd kultúránkat. tanulni is jöttünk ide, hiszen ismerjük a magyar kultúra, művészeti élet fejlettségét.

/folyt. köv./

17.08/e

1712 bel.

1732

- 51 -

bb.58./ kazah ... 2. folyt./ 11

- barátok közé érkeztünk, erről a szívéllyes fogadtatás is meggyőzött, és örömmel nézünk a magyar néppel való találkozásaink elé, amelyek reméljük, szorosabbra fűzik népeink kapcsolatait és hozzájárulnak a magyar-szovjet barátság további erősödéséhez./mti/

kk. 59. dr. bihari Mihály újságírónak,

gk/11 la

1969. április 12.

a népszava volt munkatársának hamvasztás előtti bucsuztatása április 16-án, szerdán délután 15 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

bb. 53. jubileumi diszhangverseny az oroszai evangélikus templomban

vid-ká/gy/la

1969. április 12.

a 225. évfordulóját ünneplő oroszai evangélikus templomban rendezett hangverseny nagy sikerrel szerepelt többek között kistétényi melinda orgonaművész, sin katalin gordonkaművész és az oroszai madrigál kórus. bach, mozart és lassus műveken kívül műsorra tűzték az oroszai származású szokolaj sándor legszebb kórusműveit. a zeneszerző alkotásait édesapja, szokolaj bálint karmagy vezényletével a madrigál kórus tolmácsolta./mti/

bb.60. estére meghalsz - bemutató a madách kamarában

t pr/hné/zs/11 la

1969. április 12.

szombaton a madách kamaraszínházának társulata bemutatta gyurkovics tiber ,,estére meghalsz,, című drámáját. a darabot pártos géza rendezte, a főbb szerepeket mensáros lászló, domján edit, vass éva, gombos katalin és almási éva játssza./mti/

- 52 -

18.47/11

le 1912

bb. yá. időjárásjelentés

gg/gy/la

1969. április 12.

a meteorológiai intézet jelenti szombaton este:
a nappali hőmérséklet csökken

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, sokfelé záporosóval, egy-két helyen zivatarral. időnként erős, helyenként viharos északnyugati szél. a nappali hőmérséklet csökken.

a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap : 15 fok körül várható./mti/

bb. 62. bajtársi találkozó a partizán szövetségben

t vt/gg/11 la

1969. április 12.

bensőséges bajtársi összejövetel volt szombaton este a magyar partizán szövetség székházában. a második világháború idején szovjet egységek kötelékében harcolt partizánok, valamint katonák találkoztak egymással, hogy negyed évszázad távlatából felelevenítsék a fasizmus ellen vívott közös küzdelemhez fűződő emlékeiket, élményeiket.

a szívéllyes, baráti találkozó résztvevőit, - akiknek sorában gábor istván, a partizán szövetség főtitkára, uszta gyula altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, továbbá v. k. gvozdz altábornagy, a szovjetunió budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja is ott volt - révész géza, az mszmp központi bizottságának tagja, az mszbt alelnöke köszöntötte a partizán szövetség országos választmánya nevében, majd méltatta a partizán hagyományok ápolásának, a szovjet-magyar barátság további erősítésének elmélyítésének jelentőségét./mti/

- 53 -

le

2012

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 17. sz. hírünk / folytatta munkáját a szocialista brigádvezetők 3. országos tanácskozása/ első bekezdése helyesen:

a z építők rózsza ferenc művelődési házában szombaton reggel folytatta munkáját a szocialista brigádvezetők 3. országos tanácskozása.

az elnökségben helyet foglalt k á d á r j á n o s, magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, losonczy páál, az elnöki tanács elnöke, fock jeno, a minisztertanács elnöke, biszku béla, az mszmp kb titkára, gáspár sándor, a szot főtitkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai és méhes lajos, a kisz központi bizottságának első titkára. a tanácskozáson megjelent a kormány több tagja is./mti/

--

bb. 63. apró antal hazaérkezett moszkvából

t sl/gg/11 la

1969. április 12.

apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese szombaton a késő esti órákban hazaérkezett moszkvából, ahol részt vett a kgst végrehajtó bizottságának 39. ülésén.

fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. korom mihály igazságügyminiszter, ott volt f. j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete is./mti/

--

21.55/11

- v é g e -

- 54 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l p o l i t i k a i h i r e k

1969. április 13.

bb 1. megvették az egri csillagokat

j pr/ hmé zs bh la

1969. április 13.

csehszlovák filmátvevő bizottság járt budapesten: a mafilm stúdiók új termésének megtekintése után megvették a várkonyi zoltán rendezte egri csillagokat, markos miklós filmjét, a pokolrév-et, illetve sára sándor feldobott kő című alkotását. /mti/

--

bb 2. ifju népművészek alkotótelepe

vid-kz/mné ká bh la

1969. április 13.

alkotótelepet rendeznek be a népművész és népi iparművész fiatalok részére a paksi dunaszigeten. a tolna megyei kisz-bizottság kezdeményezésére létrejövő alkotótelepekre kétéhetes táborozásra az ország minden részéből hívnak majd fiatal népművészeket és iparművészeket. a tolna megyei kisz-bizottság a következőkben minden évben megrendezi a táborozást. javasolta a művelődésügyi minisztériumnak, hogy 1970-től rendszeresítse a népművészet ifju mestere cím adományozását is./mti/

--

HC 1625

- 1 -